ORAS
Šiltas, gali lyti.
Saulė tkea 7:18; leidžiasi—4:39.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CA nal 6-8500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXVII | Kaina 4c | Chicago 8, Ill. Antradienis, Sausio-January 10 d., 1950 | Price 4c | No. 7

PREZIDENTAS PRAŠO 42 BILIJONUS DOLERIU

VERČIA LIETUVIUS SKAITYTI PASKAITAS APIE MIČIŪRINĄ

Kauno universiteto dėstytojai ir studentai turi padėti Veiverių ir Garliavos kolchozams

BERLYNAS, saus. 9 d. — Prieš porą metų Rusijos biologų tarpe kilo aštrūs ginčai tarp Lysenkos ir visos eilės profesorių. Komunistų partijos centro komitetas palaikė Lysenkos pusę, uždarė porą institutų ir atleido iš mokslo įstaigų daug pagarsėjusių mokslininkų. Praeitais metais okupantas tiktai reikalavo, kad lietuviai mokslininkai pasisakytų dėl Lysenkos keliamų minčių, o šiais metais jie jau verčiami šio kompartijos nario mintis skelbti.

Prof. A. Purėnas ir prof. Grybauskas verčiami skaityti paskaitas apie Mičiūriną ir Lysenko. Kauno universiteto dėstytojai ir studentai šefuoja (prižiūri ir padeda) Garliavos ir Veiverių kolchozus. Šefavimo komisijos pirmininku yra paskirtas inž. Gastila. Jis ir siuntinėja profesorius skaityti paskaitas į kolchozus. Be jau minėtų dviejų profesorių, kolchozuose paskaitas dar skaitė prof. Abraitis, doc. Puodžiukynas, prof. Šaulys, doc. Novodvorskis, inž. Ivanovas ir kiti.

MEDICINOS DĖSTYTOJAI PASKAITAVO

Medicinos fakulteto dėstytojai taip pat paskaitavo. Gydytojas Labanauskas, Šiurkus, Andrašaitis, Gimžauskas, Rūteliūtė ir kiti važinėjo į kolchozus paskaitų skaityti.

Chemijos fakultetas surinko ir padovanojo kolchozams šias vaistinėles.

Statybos fakultetų dėstytojai Čeičys, Bacevičius ir kiti turėjo prisidėti prie kolchozų traktorių stočių statymo ir taisymo. Studentai buvo priversti važinėti į kolchozus ir atlikinėti topografines nuotraukas.

SIUNČIA KNYGAS Į KOLCHOZUS

Studentė Užkuraitė įpareigota siuntinėti universiteto bibliotekos knygas į kolchozus. Mechanikos ir elektrotechnikos fakultetas prisideda prie hidroelektrinių statybos.

Vevieriuose buvo suruošta mokslinė konferencija, kurioje skaitė paskaitas Kauno Universiteto rektorius Lupčinskas, prof. Aleksa, prof. Purėnas, doc. Novodvorskis, doc. Stanaitis ir kiti.

Okupantai bando sudaryti įspūdį, kad gyventojų gerbūvis ir švietimas jiems tikrai rūpi. Tikrovė yra visai kitokia. Jie nori nuženminti lietuvių kultūros laipsnį, kad jis nesiskirtų nuo rusų kultūros lygio. Šiais laikais okupantui patogiau žeminti lietuvių kultūros lygį, kalbant apie tariamo švietimo kėlimą ir ruošiamas mokslines paskaitas. Universitetuose mokslininkams neleidžia vesti laisvų tyrinėjimų, Maskva primeta Lysenkų ir kitokių pseudomokslininkų teorijas, o Lietuvos mokslininkus siuntinėja paskaitų skaityti į kolchozus.

SOVIETŲ SĄJUNGA TIKRAI RENGIASI PRISIJUNGTI ČEKOSLOVAKIJĄ

Rusai žada paleisti dar 2,500 nelaisvėje laikomų japonų, kitų likimas nežinomas

ROMA, Italija, saus. 9 d. — Centralinėje Europoje vyrauja įsitikinimas, kad Sovietų Sąjunga rengiasi prisijungti Čekoslovakiją, rašo Chicagos "Daily News" korespondentas George Weller.

Slapta komunistų policija baigia naikinti paskutines pasipriešinimo jėgas.

Atrodo, kad bet kurią dieną čekų "parlamentas" gali nutarti prašyti prijungti kraštą prie Sovietų Sąjungos.

RUSAI NAIKINA ČEKŲ KARIUOMENĘ

Čekoslovakijoje veikią sovietų agentai baigia naikinti čekų kariuomenę. Pradžioje rusai įsakė apkarpyti kariuomenės skaičių, o dabar jie mažina josios funkcijas.

Šiandien čekų kariuomenė neturi jokios realios galios. Tuo pat metu komunistai organizuoja ir ginkluoja vadinamą "darbininkų miliciją".

Šios milicijos pagalba komunistai padarė krašte perversmą, ją panaudos ir Čekoslovakijai prijungti prie Rusijos.

RUSAMS LENGVA PRIJUNGTI KRAŠTĄ

Sovietų karo jėgos supa Čekoslovakiją iš visų pusių. Tiktai 10% čekų sienos nesiekia sovietų armija.

Pačiame krašte nėra jokios rimtesnės jėgos, kuri kalėtų pasipriešinti krašto įjungimui į Sovietų Sąjungą.

Be to, krašte yra gausi milicija ir policijos būriai, kurie labai lengvai galėtų numalšinti bet kokį pasipriešinimą. Prijungus Čekoslovakiją prie Sovietų Sąjungos, rusai laimėtų labai svarbią strateginę poziciją Europoje.

Žada paleisti 2,500 japonų

TOKIJO, Japonija, saus. 9 d. —Sovietų atstovai prašo gen. MacArthurą parūpinti laivus 2,500 paponų belaisvių parvežimui iš Sibiro.

Paskutinėm keturiom savaitėm sąjungininkai ir japonai reikalavo paleisti nelaisvėje laikomus japonus. Rusijoje dar turi būti 376,000 japonų. Manoma, kad dauguma jų žuvo.

Sąjungininkai prašo, kad sovietų valdžia duotų informacijas apie žuvimo aplinkybes. Iki šio meto nėra žinių apie suimtųjų likimą.

—Vakarų Vokietijos komunistų vadas Max Reimann, tris mėnesius praleidęs kalėjime, pasakoja, kas su sąjungininkais bendradarbiaują vokiečiai yra išdavikai.

Neša ligonius iš degančios ligoninės

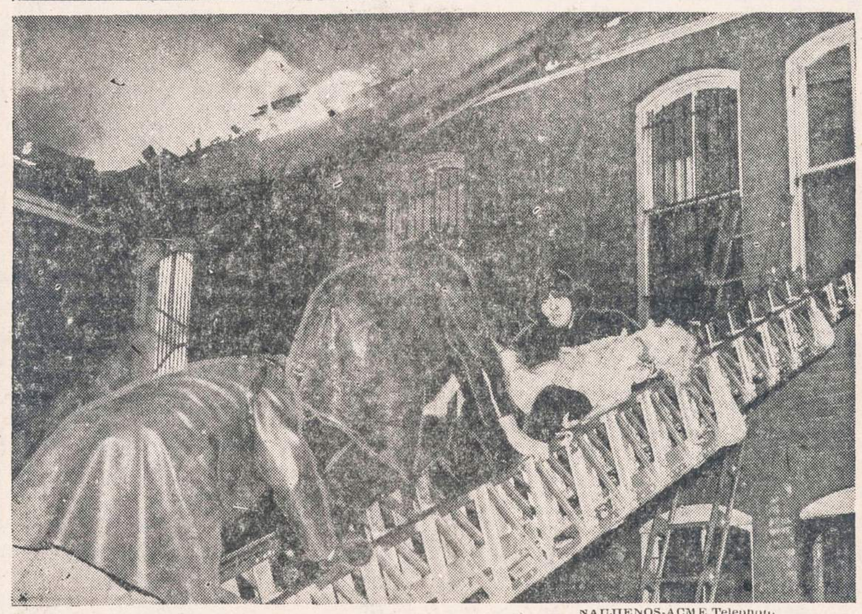

NAUJIENOS-ACME Telephoto

Davenport, Ia., mieste katalikės vienuolės tvarkė didelę ligoninę. Praeitą savaitę ligoninėje kilo gaisras, žuvo 38 ir smarkiai nukentėjo 30 žmonių. Policija ir tardytojas klausinėja vienuoles apie gaisro priežastis.

Tremtiniai dar neišplaukė iš Airjos

DUBLINAS, Airija, saus. 9 d. — Prieš 3 mėnesius iš Švedijos atplaukė laivas su tremtiniais. Jie dar dabar tebėra Airijoje. Pradžioje vietos gyventojai atnešė jiems maisto, o dabar jie laikomi specialiai skirtose stovyklose.

Pačių tremtinių nupirktas laivas tiko 50 keleivių, bet jame plaukė 385. Laive buvo 60 vaikų, tuo tarpu dar keli gimė, įskaitant vienus dvynukus. Atvykęs Kanados pareigūnas tikrino kiekvieną tremtinį. Jis sutiko duoti vizas 283 ir atsisakė įleisti 39.

Tuo tarpu iš stovyklos dingo 50, jie apsigyveno pas Anglijoje gyvenančius pažįstamus.

Laivas negali išplaukti be vyriausybės leidimo, nes negali praplaukti pro neleistą tiltą.

Italijoj užmušti 5 darbininkai

MODENA, Italija, saus. 9 d. —20,000 vietos darbininkų šiandien metė darbą. Komunistai kurstė juos užimti dirbtuves.

Vietomis jie bandė tai daryti, bet rado laukiančius policininkus. Įvyko keli susirėmimai. Darbininkams pavyko sumušti kelis policininkus, bet vėliau šiems buvo įsakyta gintis, vartoti ginklus.

Vakare 5 darbininkai buvo užmušti, didokas jų ir policininkų skaičius sunkiai sužeistas.

Juodukai nori nepriklausomybės

Ibadan, Nigerija, saus. 9 d.—Šios Afrikos srities vadai renkasi į sostinę, kad galėtų aptarti politinių teisių reikalus.

Prieš porą mėnesių policija nušovė 21 streikuojantį juoduką. Šis įvykis labai plačiai komentuojamas, jis kelia didelių aistrų. Rytų ir vakarų provincijos reikalauja duoti jiems teisę savarankiškai tvarkyti krašto reikalus.

Nigerija yra britų kolonija, bet prie jos yra protektoratas, apimąs kelias provincijas. Jose ir prasidėjo politinis judėjimas.

Vėliausios Žinios

★

—Paaiškėjo, kad vakar nedirbo 60,000 angliakasių. Kasyklų savininkams pritarią kongreso atstovai rengiasi traukti atsakomybėn prezidentą. Jie nori priversti prezidentą taikyti Taft-Hartley įstatymą ir priversti angliakasius dirbti, bet prezidentas šio įstatymo nenori taikyti.

—Pietų Illinois ir Indianos valstybėse smarkiai pakilo Wabash upė. Tūkstančiai gyventojų liko be pastogės, išlaužytos užtvankos padarė farmeriams nuostolių.

—"Isbrandtsen" bendrovė prašo prezidentą pasiųsti karo laivus ir apginti "Flying Arrow" nuo kiniečių. Bendrovės prezidentas sako, kad laive buvusiems keleiviams ir įgulai gresia pavojus.

—Valstybės departamentas priminė "Isbrandtsen" bendrovei, kad jai buvo patarta neplaukti į Šanchajaus vandenis. Departamentas įspėjo kitą tos pačios bendrovės laivą, kad jis neplauktų iš Hong Kongo. Amerikos karo laivai neteiks jokios protekcijos į komunistų kontroliuojamas sritis plaukiantiems laivams.

—Senatoriai pasipiktinę Amerikos ir britų laivų bendrovėmis, kurios gabena ginklus ir chemikalus Kinijos komunistams.

—Oregono ir Washingtono valstybėse vakar iškrito neparastai daug sniego. Vietomis spaudžia didelis šaltis, termometras nukrito 17 laipsnių žemiau nulio.

—Kiniečių vyriausybė prašo valstybės departamentą duoti jai 75 milijonus dolerių, kuriuos kongresas yra paskyręs kovai prieš komunistus. Kiniečiai norėtų gauti moderniškų ginklų.

—Šiandien sekretorius Dean Acheson aiškins senato užsienio komitetui dėl politikos Kinijoje ir Formozoje.

—Atrodo, kad britų valdžia rengiasi skelbti rinkimus. Sekmadienį premjeras Attlee grįžo į Londoną ir gana ilgai kalbėjosi su karalium. Šiai dienai jis sukvietė kabineto posėdį. Jei bus nutarta eiti prie rinkimų, tai gali būti pasirinkta vasario 23 d.

43,000 angliakasių metė darbą

PITTSBURGH, Pa., saus. 9 d.—43,000 angliakasių šiandien metė darbą. Pennsylvanijos, W. Virginia, Ohio, Kentucky, Alabamos ir Virginia angliakasiai atsisakė leistis į kasyklas.

Pirmon eilėn paliestos kasyklos, kurias kontroliuoja didžiosios plieno korporacijos. Angliakasiai reikalauja pasirašyti naują darbo sutartį. Vietomis sutartys jau pasirašytos, kitur angliakasiai dirba tris dienas pagal senas sutartis.

Lewis įsakė angliakasiams dirbti tris dienas savaitėje, bet vietomis angliakasiai atsisakė.

Helsinkis, Suomija, saus. 9 d. —Suomių policija suėmė kelis asmenis, esančius sovietų "karo kriminalistų" sąrašuose. Praeitą sekmadienį viena moteris nusižudė, kai patyrė apie areštus. Viena nusižudė praeitą savaitę.

Policija buvo suėmusi didoką žmonių skaičių, bet beveik visus paleido. Kalėjime tebelaikomi tiktai 5.

Rusai reikalauja atiduoti suomius, gyvenusius tarp Leningrado ir suomių pasienio. Karo metu suomiai leido atbėgusiems minėtų sričių gyventojams stoti kariuomenėn, jiems davė suomių pilietybę, o dabar rusai reikalauja atiduoti juos.

Manoma, kad suomiai reikalaus sudaryti komisiją, kurion įeis vienas suomis, vienas rusas ir vienas neturalios valstybės atstovas. Jei ir šios komisijos sprendimu būtų nepatenkinti, tai tada dar galėtų skųstis į Jungtines Tautas. Atrodo, kad suomių parlamentas pareikš pasitikėjimą Fagerholmo vyriausybei.

—Stafford Cripps sako, kad netolimoje ateityje prasidės pasitarimai su kanadiečiais dėl aukso atsargų ir kitų piniginių reikalų. Jis sako, kad bus tariamasi ir su J. A. V. atstovais.

—Maskvos radijas pasakoja, kad kiniečiai nenutrauks kovos prieš komunistus. Ji sekmadienį pasakė kalbą ir išvažiavo į Formozą. Ji tvirtina, kad Kinija niekad netaps Rusijos kolonija.

KRAŠTO APSAUGOS REIKALAMS NORI SKIRTI 13 BILIJONŲ

Numatoma tik 37 bilijonai pajamų, rengiasi prašyti padidinti valstybės mokesčius

WASHINGTON, D. C., saus. 9 d. — Prezidentas Trumanas šiandien pasiuntė kongresui ateinančių metų biudžetą. Jis prašo kongresą paskirti 42 bilijonus ir 400 milijonų dolerių įvairioms valstybės išlaidoms. Biudžeto metai prasideda liepos pirmą dieną. Jie pasibaigia ateinančių metų birželio 30 dieną.

Prezidentas apskaičiuoja, kad ateinančiais metais valstybė išrinks 37 bilijonus ir 300 milijonų dolerių. Biudžete yra 5 bilijonų ir 100 milijonų dolerių deficitas. Prezidentas sako, kad netrukus jis pasiųs įstatymo projetą valstybės mokesčiams padidinti. Jis nori, kad kongresas leistų pakelti mokesčius ir išlyginti biudžetą.

Prezidentas prašo krašto apsaugos išlaidoms skirti 13,545,000,000 dolerių. Į šią sumą įeina kariuomenės, laivyno ir aviacijos išlaidos. Manyta, kad krašto apsaugos biudžetas bus žymiai didesnis, bet jis pakilo tiktai 400 milijonų dolerių. Kai kurie karo vadai reikalavo, kad apsaugos reikalams būtų skiriamos didesnės sumos.

Užsienio valstybių paramai prezidentas prašo skirti 4,711 milijonų dolerių. Šiais metais rengiamasi išleisti 5,961 milijonas dolerių. Pranešimai rodo, kad Vakarų Europos valstybių kams ir graikams nereikės siųsti tiek daug karo medžiagos, todėl prezidentas ir galėjo sumažinti šias pozicijas.

Prezidentas prašo skirti 6,100 milijonų dolerių įvairiems veteranų reikalams. Čia įeina karo sužeistųjų užlaikymas, pensijos ir kitoki išmokėjimai. Veteranų reikalams šiais metais išleista 800 milijonų dolerių daugiau, negu planuoja išleisti ateinančiais metais.

Valstybės skoloms mokėti prašo 5,600 milijonų. Tai neparastai didelė suma. Ji yra tiktai 100 milijonų dolerių mažesnė, negu šiais metais išleistoji.

Prezidento raštas nepaprastai ilgas. Jis smulkmeniškai apsistoja ties kiekviena stambesne suma. Prezidentas mano, kad kongresas pratęs mobilizacijos įstatymo galią ir prašo pinigų naujokų šaukimo komisijoms. Jis neprašo didelių sumų, bet nori, kad paskirti pareigūnai galėtų sekti naturalų jaunuolių judėjimą ir viską registruotų.

Republikonų partijos vadai pasisakė prieš prezidento biudžetą. Prezidentas tiktai kalba apie taupymą, bet nesiima taupymo priemonių, komentuoja senatorius Robert Taft. Jis manė, kad valstybės išlaidos bus apkarpytos ir projektas bus subalansuotas.

KINIEČIAI APŠAUDĖ IR SULAIKĖ ŠANCHAJUN PLAUKUSĮ LAIVĄ

"Flying Arrow" negali plaukti, kapitonas prašo pagalbos, jūrininkai mėto prekes į vandenį

HONG KONG, Kinija, sausio 9 d.—Kiniečių karo laivas paleido apie 40 šovinių į "Flying Arrow" ir sustabdė Šanchajun plaukiantį "Isbrandtsen" bendrovės laivą.

Laivo kapitonas David Jones pranešė "Isbrandtsen" bendrovei, kad laivas plaukiojimui netinkąs.

Antras pranešimas sako, kad nesužeistas nei vienas laive buvęs jūrininkas, bet sugadyti visi laivo instrumentai ir vairas.

LAIVAS ARTĖJO PRIE JANGTSĖS ŽIOČIŲ

Praeitą penktadienį laivas išplaukė iš Šanchajaus. Jis vežė įvairių prekių už 10 milijonų dolerių.

Laive buvo daug chemikalų, būtinai reikalingų Kinijos komunistams. Komunistai prižadėjo išgaudyti jūros pakraštyje paleistas minas ir apginti nuo kiniečių laivų, bet nepajėgė to padaryti.

Kiniečių kreiseriai dvi dienas sekė "Flying Arrow", o vakar vakare jį visai ssutabdė.

NENORĖJO PADARYTI ŽMONIŲ AUKŲ

Kiniečių laivyno vadovybė nenorėjo padaryti žmonių aukų. Laive pavyko pramušti kelias skyles, sugadinti instrumentus, nulaužti vairą ir sulankstyti sraigtus, neužmušant ir nusužeidžiant nei vieno įgulos nario arba keleivio.

Vos "Flying Arrow" priplaukė prie Jangtsės žiočių, tuojau į jį buvo paleisti pirmieji šūviai.

Kiniečių karo laivo kapitonas įsakė sustoti, bet David Jones neatsakė ir nesustojo.

BRITAI PADĖJO UŽGESINTI GAISRUS

Sustojus "Isbrandtsen" bendrovės laivui, tuojau šalia jo atsirado britų karo laivas "Black Swan".

Britų jūrininkai tuojau užšoko ant degančio "Flying Arrow" ir padėjo užgesinti kilusius gaisrus. Britai buvo pasiruošę padėti sužeistiems jūrininkams, bet sužeistųjų nebuvo.

Kap. David Jones įsakė išmesti į vandenį dalį vežtų prekių, kad laivas visai nenuskęstų.

KINIEČIAI VILKS LAIVĄ Į UOSTĄ

Kiniečių vyriausybė paskelbė, kad "Flying Arrow" išvengė didelės nelaimės. Jei jis būtų įplaukęs į Jangtsė upės vandenis, tikrai būtų nuskendęs. Kiniečių laivynas ten padėjo daug minų.

Sužeistą laivą apsupo kiniečių valkstys. Karo laivai daboja, kad nepriartėtų komunistai. Kiniečiai nutarė vilkti laivą į savo uostą. Bloga, kad Formozoje nėra didesnio uosto.

Kiniečiai turi teisę konfiskuoti visą laive buvusią medžiagą. Kap. Jones mano, kad laivas jau negalės plaukioti, pataisymas labai brangiai kainuos.

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

5,000 METŲ SENUMO SARKOPAGAS

Brooklyno muziejus dabar rodo 6½ tonų sarkopagą, atvežtą iš Egipto. Be to, yra išstatyta 150 Amerikos liaudies skulptūros eksponatų.

Labai įdomus jau mirusios civilizacijos laikų eksponatas—raudono granito sarkopagas, padarytas prieš 5,000 metų. Šis masivus padaras priklauso faraono Cheopso dinastijai, kuris statė milžiniškas piramides Gizoje. Sarkopagas buvo išimtas iš kun. Akhethotepo grabokapio, kuris priklauso Chefrenui, Cheopso sūnaus įpėdiniui, gyvenusiam prieš 2,600 metų Kristui negimus. Sarkopagas išdekoruotas sudėtingomis nišomis bei panieliais, kurie vaizduoja karaliaus rūmų vartus, pro kuriuos, pagal tų laikų galvojimą, miręs asmuo galįs išeiti ir grįžti į savo karstą.

TEATRAS

J. Grušo "Tėvas"

Lietuvių Teatras sausio 15 d., 8 v. vak., Eleventh Street teatre, vaidina Juozo Grušo 4-ių veiksmų dramą "Tėvą". Veikalas įdomus, vaizduoja tėvo santykius su sūnum. Sūnus idealistas, pasirenka muzikos sritį, o tėvas prisirišęs prie ūkio, klastingu būdu bando atimti kaimyno ūkį. Drama sudaro liūdną nuotaiką.

Teatro patalpose bus dailininko M. Dobužinskio grafikos ir dekoratyvių darbų parodėlė.

* ❀ *

"Mėnulio tamsoje"

Goodmano teatras dabar vaidina Amerikos liaudies dramą, parašytą Richardson ir Berney, "Mėnulio tamsoje". Vaidinimai vyksta 8:30 v. vak. sausio mėn. 5—7; 10—15; 17—22. Ketvirt., sausio 19 d. seansas popiet.

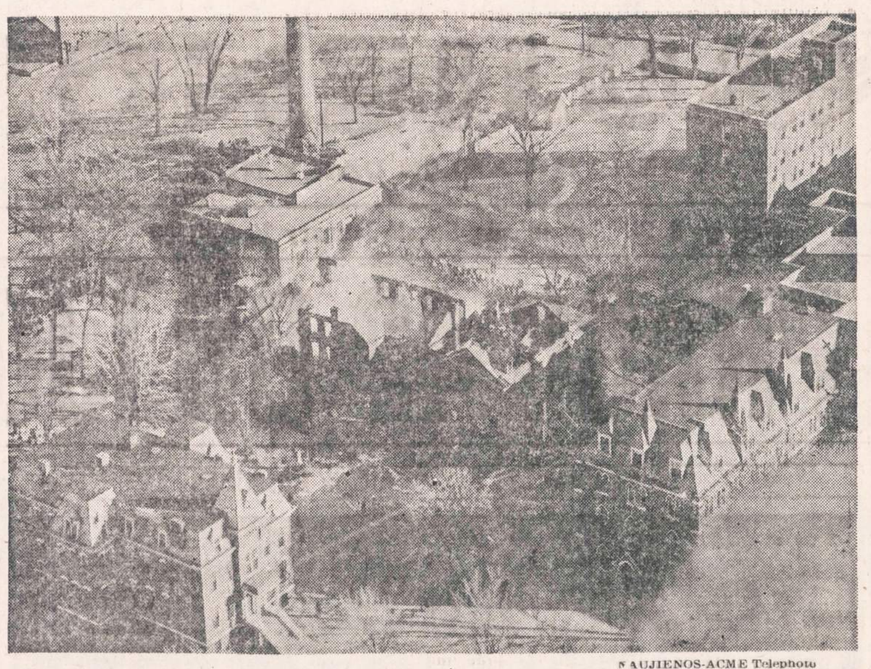

NAUJIENOS-ACME Telephoto

Davenport, Ia., mieste vienuolės tvarkė ligoninę. Praeitos savaitės gale ligoninėje kilo gaisras ir žuvo 38 ligoniai. Teismas tyrinėja nelaimės priežastis. Iš lėktuvo nuimtas paveikslas rodo baigiančią degti ligoninę.

PASKAITOS

Saus. 15 Čikagos Meno Institute, 3:00 val. popiet, skaitys Dr. D. Watson, tema "Austrija vėl dainuoja". Įėjimas 60c.

* ❀ *

Ketvirtadienį, sausio 12 d., 6:30 val. vakaro, skaitys Helen Parker, tema "Senovės Egipto menas". Įėjimas laisvas.

Visos paskaitos iliustruojamos paveikslais.

* ❀ *

Dailininko Adomo Varno gimtadienis

Dailininkas veteranas Adomas Varnas, neseniai apsigyvenęs Čikagoje, gimė 1879 m. sausio mėn. 2 d. Jonišky, Šiaulių apskrity.

Jo gimtadienio proga "Meno žinių" tvarkytojas sveikina prof. Adomą Varną.

Adomas Varnas yra vienas iš lietuvių dailininkų pionierių, realistų, kurio neveikė įtakos. Mokslus ėjęs Petrapily ir užsieniuose. Tremtyje būdamas nutapė daug žymiųjų asmenų portretų. Praeitis vainikuoja jo kūrybą šviesiomis idėjomis ir nuoširdžiais išgyvenimais.

Paskutinis "Tėvo" vaidinimas

Sausio 15 d. paskutinį kartą vaidinama "Tėvas" Eleventh Street Teatre. Bilietai gaunami "Naujienų" ir visų lietuviškų laikraščių redakcijose, taip pat restorane "Victoria" 2407 W. 47th St.

ĮDOMI KATINO KELIONĖ

Neseniai buvome rašę apie vieną katę, kuri padarė didžiulę kelionę iki vėl į savo senus namus grįžo. O dabar atsirado katinas, kuris, kačių veislės visus papročius paneigęs, pas savo senus šeimininkus atėjo jų senus namus palikęs.

J. J. Toste šeima prieš kelis mėnesius iš Belmont (Mass.) atsikėlė į Chicagos miestą ir apsigyveno Forest Park.

J. J. Toste turi tris dukras: Lucrezia, Mildred ir Johanna. **O tos dukros turi šaunų katiną, Rusty vadinamu.** Rusty iš seno prie jų buvo prisirišęs ir vienoj jų lovoj gulėjęs. Kai Toste šeima kėlėsi iš Belmont, Mass., **tai nabagą katinėlį tuose pačiuose namuose paliko pas dėdę.** Rodos, viskas buvo tvarkoj. Toms jaunoms mergužėlėms ilgainiui pasiliko nuobodu be to katino. Jos parašė dėdei laišką, kad jis katiną Kalėdų šventėms kaip nors į Chicagos miestą atgabentų. O dėdė į tai atsakė, **kad jau nuo rugsėjo mėnesio tas katinas kažkur dingo** ir daugiau namuose nepasirodo. Visi tą įvykį greitai pamiršo ir nurimo.

Ir štai prieš šventes katinas Rusty J. J. Toste šeimoj atsirado! Dukroms didelis džiaugsmas! Jos savo džiaugsmu su kaimynais dalinas. O kaimynai iš tų mergužėlių juokiasi. Girdi, katinas svetimas, ar tai girdėtas daiktas, kad katinas, namus palikęs, kažkur nešdintųsi ir dar tokią ilgą (1000 mylių) kelionę atliktų bei savo šeimininkus surastų milžiniškame name, kuriame jis niekuomet nėra buvęs?

Tos jaunos mergužėlės tokias kalbas išgirdusios net nusimino. Pirmiausi katiną jo vardu pašaukė — jis suprato šaukiamas. Jis buvo turėjęs odoj sugijusią žaizdą. Patikrino, ji toj pačioj vietoj kaip buvusi. Atėjus vakarui, ar dienos poilsiui, katinas senu savo pripratimu, atsigulė į tos dukros lovą, kurioj ir Belmont, Mass., gulėdavęs. **Vadinasi, visos aplinkybės sako, kad katinas tas pats, jo metrika tikra.** Bet abejonės maudžia, širdelę spaudžia.

Pasiteiravus pasirodė, kad Chicagoj esama kačių mylėtojų draugijos. Jos pirmininkas Dr. W. A. Yong taip pat pirmininkauja gyvulių globos draugijai. Nutarta pas jį pasiteirauti. Juk tai jau autoritetas, gyvulių psichologijos žinovas!

Dr. W. A. Yong katino garbę visai rimtai atstatė. Taip, tai ne koks bastūnas, prisiplakėlis, apgavikas katinas, o tikras Rusty. Jis penkis mėnesius keliavęs, daug pavojų turėjęs, alkanas buvęs, abejonių tvanojamas, o vistik jo ištvermė tęsėjo senus savo šeimininkus surasti.

Dr. W. A. Yong yra tos nuomonės, kad kačių veislė labai jusli, turi didelį nujautimą, sveiką instinktą ir jo vedamas tas katinas senus savo šeimininkus surado.

Vadinasi, dabar nėra jokių abejonių, kad Rusty, tai tas pats katinas, kuris prieš kelis mėnesius Belmont, Mass. gyveno ir ten gimė, augo ir su savo šeimininko dukrelėmis žaidė.

Na, dabar ir Chicagos miestas gali didžiuotis, kad turi nepaprastą katiną keliauninką. Ir neabejotinai jis savo tuo žygiu žmogaus pasitikėjimą kačių veisle dar labiau sustiprino ir tuo pačiu tenka spėti, kad šiame mieste kačių skaičius padidės.

Bet kaip ten bebūtų, tas katinas Rusty tos teorijos pagrindus, kad katės tik prie namų, o ne prie žmonių prisiriša, stipriai parausė.

Kačių veislės psichologijos žinovams dabar nauja mįslė užduota.

"NAUJOSIOS AUŠROS KOMPLEKTAI

"Naujosios Aušros" pilną 1949 metų komplektą galima gauti papiginta kaina už 2 dol. (anksčiau kainavo 3 dol.), užsakymą ir pinigus prisiunčiant laišku.

Nuo šių metų pradžios šiam kultūros, mokslo ir meno žurnalui sustojus, dar yra paskutinė proga jo įsigyti. Žurnale gausu mokslo populiarizacijos, meno ir literatūros klausimų nagrinėjimo, poezijos, iliustrasijų. Užsakymus ir pinigus siųsti: 2244 W. 23rd Pl., Chicago 8, Ill. "Naujoji Aušra".

Sophie Barcus radijo vakaruškų koncertas sausio 15 d.

Remkime tuos, kurie nuolatos remia mus

Šis yra pakvietimas į Sophie Barcus Radijo Vakaruškų metinį koncertą, kuris įvyks sausio 15 d. Sokolų svetainėje, 2343 So. Kedzie Avenue, 4:00 valandą popiet.

Neabejoju, kad didelis skaičius lietuvių jau žino apie šį parengimą ir žada jame dalyvauti. Be to, kad vakaruškininkai yra mėgiami kiekvieno pirmadienio vakaro radijo valandos linksmintojai, ir noris su jais pasidžiaugti. Sophie Barcus atlieka daug visuomeninio patarnavimo. Nekalbant jau apie jos ir jos Lietuvių Šeimininkių Raudonojo Kryžiaus Vieneto vedamą labdaros veiklą, Sophie Barcus nemokamai teikia organizacijoms daug gražaus patarnavimo, nuolatos savo vedamos radijo programose skelbdama draugijų parengimus ir t.t.

Būtinai remkime tuos, kurie nuolatos remia mus.

Ir štai sausio 15 d. Sophie Barcus radijo valandos koncertas suteiks mums tokią progą. Linksma programa, maloni nuotaika užtikrinta.

—*N.*

VAŽIUOJA VYRO LAISVINTI

Čikagietė Mrs. Shirley Bender, 25 m., 8234 Dorchester, vyksta į Washingtoną, D. C., klabinti Valstybės Departamento durų, norėdama sužinoti, kiek padaryta jos vyrui išlaisvinti. Jos vyras, seržantas, buvo paimtas į nelaisvę 1948 m. Kinijoje, kai buvo priverstas su kitu lakūnu nusileisti komunistų teritorijoje.

SOTUS ALKANAM PADĖK!

AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Pl.

CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8893

AID OVERSEAS, INC., siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Užsakydami aiškiai rašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir kainą. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas.

SIUNTINYS Nr. 1—$6.90
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) kenų bekono
1 dėžutė (400 gr.) margarino

SIUNTINYS Nr. 3—$6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 5—$5.75
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 10—$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12—$5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus

SIUNTINYS Nr. 14—$5.80
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 19—$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 25
E) 10 sv. gryn. kiaul. taukų $4.60
C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų 6.40
D) 37 sv. gryn. kiaul. taukų 10.95

SIUNTINYS Nr. 26—$5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. (be 2 ozs.) grynų k. taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarino
½ sv. arbatos
2 sv. degintos kavos

SIUNTINYS Nr. 30
A) 5 sv. degintos kavos $5.50
B) 5 sv. deg. kavos 5 skard. dėžutės $5.80
C) 4 sv. degintos kavos .... $5.25 (į prancūzų zoną)

SIUNTINYS Nr. 93—$6.95
5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degintos kavos

SIUNTINYS Nr. 94.
A) 5.5 sv. šokolado $4.50
B) 8 sv. bičių medaus 4.80
C) 5 sv. kakavos 3.40
D) 10 sv. ryžių 3.30
E) 10 sv. džiovintų salyvų 3.60
I) 5.5 svarų margarino 3.50
J) 227 gramų arbatos 2.90
K) 8 sv. apelsinų marmel. 3.00
L) 60 šviežių kiaušinių 6.30
M) 1 mil. vien. penicilino 5.00

TAUPYKITE FEDERALIAI INŠURINTOJ FINANSINĖJ ĮSTAIGOJ

JOHN PAKEL,
President and Manager

Specialė: padėti pinigai iki 15 dienos Sausio (Jan.) neš gerus dividendus už visą mėnesį.

Saugiausia ir pelningausia vieta pasidėti taupomus pinigus—tai yra FEDERALIAI apdraustose SAVINGS and LOAN finansinėse įstaigose.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION yra viena iš tokių finansinių įstaigų, kurioj kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki $5,000.00 per Jugtinių Valstybių Agentūrą.

Dėl saugumo ir dėl aukštų dividendų už jūsų taupomus pinigus, pasidėkite savo taupinius į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION.

Pas mus tamsta galite taupyti ir per laiškus (klauskite informacijų).

Mes darome paskolas pirkimui arba namų statymui lengvais, mėnesiniais išsimokėjimais.

Pas mus tamsta galite atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus; galite amoėti visokiausias sąskaitas (bills) su American Express Co. money orders arba su mūsų čekiais.

Visais biznio reikalais kviečiame atsilankyti į mūsų raštinę, kur gausite visuomet malonų ir teisingą patarnavimą. **Mūsų turtas yra virš $4,500,000.00.**

Laimingų ir linksmų 1950 metų visiems mūsų šėrininkams ir draugams.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N

6234 So. Western Avenue — Phone GRovehill 6-7575

Budrikas turi T. V.

Televizijos setus
Pristato už žemas kainas.

RCA VICTOR
RAYTHEON
DUMONT
PHILCO
ZENITH
ADMIRAL
WESTINGHOUSE
GENERAL ELECTRIC
TRAVELER

ŠIMTAI PASIRINKIMUI.
LENGVUS IŠMOKĖJIMAI

Maži radijai po $14.95 ir aukščiau. Didelė nuolaida duodama dabar prieš inventoriaus išpardavimą rakandams, refrigeratoriams skalbiamoms mašinoms, pečiams.

Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki vėlumos.

JOS. F. BUDRIK
INC.

3241 S. Halsted Street

WCFL, 1000 kil., AM ir FM. Atsukite savo radiją sekmadienį 5:30 popiet. Išgirsite gražią programą lietuviškų dainų ir muzikos. Leidžiama Budriko.

ENJOY THE ECONOMY OF GAS HEATING . . . Refrigeration, cooking on NEW PAY AS YOU SAVE PLAN

NATRURAL GAS
is the modern all-purpose, clean, convenient, safe low-pressure, economical fuel (very much less in cost than oil, coal, electricity or bottled gas with savings more than enough to cover cost of installation and finest appliances money will buy with a big cash saving remaining. Approved for comprehensive insurance by leading insurance companies.

NATRURAL GAS
is delivered in liquid form and stored in out-of-sight underground tanks requiring refilling but once or twice a year, and is vaporized automatically as required, each cubic foot of liquid gas yielding about eleven thousand feet of standard utility gas which is piped for use in same manner exactly and applianced used that in event of pipe line service later no changes are required within the house and even connection plug provided for connecting utility gas. If public service is anticipated in less than three years and interim use of Natural Gas is desired a repurchase agreement may be negotiated for equipment which will no longer be required on utility gas connection. Natrural Gas Systems are 100% automatic and require no more attention than utility gas service.

NATRURAL GAS
Systems are available with Natrural Gas Approved Appliances. Approval of appliances is not upon basis of their meeting a minimum fuel consumption, of construction and quality of materials anticipating a twenty year operating service, or an equal record of performance on similar specifications, and at a price consistent with the true value, but only of relative importance as the very best quality can be paid for out of the savings in a fraction of normal life.

NATRURAL GAS
Systems and Appliances are available if purchaser can meet FHA qualifications with no down payment and purchase price payable in thirty-six equal monthly installments including only five percent interest per annum on the unpaid balance; or with a Five Percent (5%) Cash Discount if check accompanies order in full; or One Third Down and Balance payable either under completion of installation, or balance payable in thirty-six equal monthly installments with only five (5%) on the unpaid balance. All prices include normal installation charges.

NATRURAL GAS
Residential Systems, complete with one thousand gallon underground tank, automatic electric pressure pump, pressure controls, and safety devices, installed. List Price $720.00; FHA No Down Payment $21.00 per Month; or Down Payment $240.00 and balance of $480.00 payable on completion or installation or plus five percent per annum on unpaid balance and paid in thirty-six monthly payments of $14.34 per month; or $684.00 Cash-with-Order. For temporary use of less than three years repurchase agreements may be arranged on basis of unpaid balance due, on one third down and thirty-six month basis.

NATRURAL GAS
Commercial and Industrial Systems are available with capacities up to five million btu's per hour; and prices will be supplied upon application.

AUTOMATIC AIR CONDITIONING FURNACES "SILVER FLAME"
List Price $895.00 (Includes normal 6 duct installation cost of $400.00) (Also flue lining where required); FHA No Down Payment $26.10 per month; or Down Payment of $298.34 and balance payable on completion of installation or in thirty-six monthly installments of $15.04 per month. Cash-with-order Price $850.25. Coal or Oil Gas "Silver Flame" Automatic Conversions List Price $225.00; FHA No Down Payment and $6.25 per month; or Down Payment of $75.00 and balance payable on completion installation or in thirty-six monthly payments of $4.50; or Cash-with-order Price $213.50.

SERVEL "DE LUXE" REFRIGERATORS
8 Cubic Foot Capacity; Stays Silent Longer because a tiny flame takes place of all moving and wearing parts; List Price $404.21; FHA No Down Payment and $11.80 monthly; or Down Payment of $134.74 with balance payable on completion installation or thirty-six monthly payments of $8.05 per month including interest; Cash-with-order Price $384.00.

ANDERSON RETAINED HEAT RANGE
"Turn off the gas and cook" Deep Well Retained Heat Oven, Waist High Broiler, Built in Griddle, Chrome Top, Electric Lamp, Clock and Timer. List Price $362.10; FHA No Down Payment and $10.58 per month; or Down Payment $120.70 and balance payable on installation or $7.21 per month; Cash-with-order Price $344.00.

ODIN BEAUTY RANGE
"It cooks by itself" 100% Automatic; Set controls to come on at any heat at any hour and off automatically. Turn on the burners, ovens, griddle or broilers and gas lighted automatically. No worries as all burners are equipped with one hundred percent automatic shut-off in case of gas failure while you are away or out of kitchen. Big two burner griddle and four burners on top; two electric illuminated ovens with glass doors; two smokeless broilers which can be used for warmers, Electric Lamp and Clock with Automatic Control. Truly the Beauty in Ranges. Porcelain Enamel Finished same prices as Anderson; in De Luxe All Chrome Finish; List price $414.75; FHA No Down Payment $12.09 monthly; or Down Payment $138.25 and balance on installation or $8.26 per month; Cash-with-order Price $394.00.

Applications will receive priority for installation as to date or receipt of order and down payment; (FHA applications required deposit with order of $100.00, if application is acceptable deposit will be refunded upon completion installation and clearance papers and if rejected will be returned immediately.) All applications are subject to inspection of premises of installation by insurance inspectors and our representatives to check installation requirements prior to acceptance.

We propose to extend the distribution of Natrural Gas Systems and Appliances on a national basis and will have a number of exceptionally remunerative executive positions in almost every state; applications are desired from men from 25 to 45 years of age, of insurable health to qualify under our insurance secured retirement and pension plan, who can stand rigid bonding company investigation, and who can show a record of personal financial success, and of good personality to manage rural distribution co-operatives, and to organize under our franchises distribution organizations. Send complete details and references with photo with application and appointment will be arranged promptly if you appear to qualify.

GAS CORPORATION
333 NORTH MICHIGAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS
Phone CEntral 6-4087 and CEntral 6-0903

KELIAUKITE Į JŪSŲ GERBIAMĄJĮ ROJŲ

Dar tik kelios dienos kaip esu atvykęs į USA, bet jau spėjau susipažinti su Amerikoje leidžiamais lietuvių laikraščiais. Deja, ne visi laikraščiai tarnauja lietuvių tautos reikalams — maža dalis jų meta Lietuvą Maskvos diktatoriaus globai, prisidengusio komunizmu, nors Rusijoj tikrojo komunizmo nėra — ten yra tik vergija, tironija. Komunizmo obalsiai yra jiems tik skydas, už kurio gali pasislėpti savo visas niekšybes.

Skaitau gruodžio 16 d. 1949, Nr. 294 "Vilnyje" antraštę: "Šiandien Lauktasis Mitingas" — "Viską į šalį — visi į mitingą". Toliau straipsnelyje iškeliama ypač laisvės reikšmė žmogui ("kuris yra pažangus ir mėgsta laisvę" ir t.t. "... kad savo teises galim apginti tik mes patys. Šiandien ir atėjo proga pasirodyti, kiek mes gerbiam Amerikos konstituciją". Tik, deja, tos konstitucijos gerbimo visai nematyti, o daugiau gerbiama rytų "Tėvelio" saulės konstitucija. Pagaliau rašoma: "Prašome iš kiekvieno atsilankyti į mitingą ir išreikšti solidarumą, pasmerktiesiems deportavimui. Jų tarpe randasi ir V. Andrulis, kuriam jau senas laikas neduodama įsipilietinti". Ties šiuo sakiniu ilgiau sustojau ir *prisiminiau rusų — komunistų vykdytas ir dabar vykdomos didžiosios deportacijos Lietuvoje, kur daugelis lietuvių, dar nepasiekę Sibirą, miršta — užtrokšta užkaltuose vagonuose. Norėčiau maloniai paprašyti "Vilnies" redaktorių — pareikšti tokį protestą savo laikraštyje "Vilnyje" dėl komunistų vykdomų deportavimų Lietuvoje, kur šimtai tūkstančių nekaltų lietuvių skirti kančiai, badui ir mirčiai tremiami Rusijos gilumon — Sibiran.* Tai pasitarnautumėt Lietuvai, savo broliams, seserims, giminėms, kaimynams — žmoniškumui ir t.t.

Tik, deja, "Vilnyje" minima deportacija, dėl kurios norima pareikšti protestą, nėra panaši į rytų komunistų vykdomas deportacijas. Ši tai tik sudarymas progos nuvykti ten, pagal komunistų teigimą, kur žmonės gyvena pagal "saulėtąją" Stalino konstituciją, kur rojus, kur amžinai darbo žmogus džiaugiasi turėdamas laisvę į darbą, į poilsį ir į neapmokamą mokslą — kitaip tariant, į kalėjimą ir koncentracijos stovyklas. Atrodo, kad nebūtų visai reikalo priešta-rauti tokiai ekskursijai (deportavimui) — nuvykti į tuos kraštus — komunistų valdomas draugiškas respublikas, kur sutiktų tos pačios idėjos žmones, valdančius savo ir kitas pavergtąsias tautas. Būtų proga ten pamatyti, kaip Stalino "saulėtoji" konstitucija baigia naikinti mūsų brolius, seseris ir kitas pavergtas tautas. Gal tuomet praregėtų — sutiktų tikrąjį "rojaus" gyvenimą. Tai yra proga — nuvykti, pamatyti, įsitikinti — po to praregėjimas pats ateina. Jei kam kiltų abejojimas mano teigimo teisingumu — nuvykite. Tik vykstantiems norėčiau duoti praktišką patarimą: neimkit pinigų, nesivilkit geresniais drabužiais, o tik sudriskusiu kostiumu — nepamirškite raudono kaklaraikščio pasirišti, nes, jei to nepadarysite — apšauks buržujais, buožėmis, svieto išnaudotojais, liaudies priešais, sabotažninkais ir nieko nepamatę — pateksite į Stalino taip plačiai proteguojamą mokyklą — kalėjimą. Be to, neprasitarkit, kad mokat kelias svetimas kalbas, nes apšauks svetimos valstybės agentais ir vėl į tą pačią mokyklą — kalėjimą pateksite. Ir be to, ten nuvykę nepamirškite atiduoti reikiamos pagarbos Stalino, Lenino ir kitų vadų iškabytiesiems ant sienų, stulpų ir tvorų paveikslams, t. y. praeikit dešinės rankos sugniaužtu kumščiu, iškėlęs aukštyn (pirmyn), tai bus jūsų pirmoji priesaika savo dievams, kuriuos tiek laiko tik iš tolo garbinote, ir nepasirodykit "grinoriais", kuriems tektų kultūroj pasivyti draugiškųjų respublikų komunistus. Na, ir dar vykdami galėtumėt čia pasilikti galvas, o ten vietoj jų galėtumėt užsidėti rusiškąjį arbūzą, tuomet nebūtų pavojaus kokiai nors atskirai nuomonei pasireikšti ir nutolti nuo generalinės rytų aziatiško komunizmo linijos ir, be to, negrėstų pavojus — būti pakartam viešoje aikštėje.

Toks protestavimas dėl minėto deportavimo — nenoras vykti ten, iš kur savo veikimui visi nurodymai gaunami — įžeidžia visų tautų didįjį mokytoją — žmonijos saulę — tėvą Staliną ir rytų tėvelis už tokio mitingo šaukimą — gali paskelbti liaudies priešais ir nenuvykus ten — nenusilenkus jam ir jo padėjėjams — gali už akių nuteisti "iki gyvos galvos lankyti stachanovietišką mokyklą". Tad nepraleiskit gražios progos — vykit — grįžę ir mums papasakosite. Aš jau ten buvau.

Ištrūkęs iš rytų komunistinio "rojaus" —*A.*

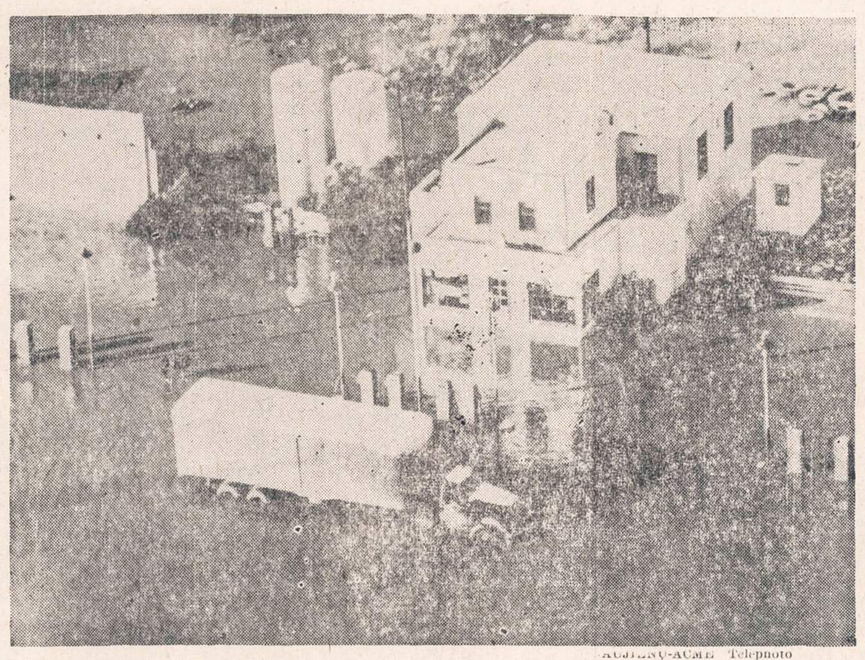

Acme Telephoto

Maramec upės vanduo pakilo ir sustabdė judėjimą 66-tu plentu. Valley Park, Mo., matote minėtą kelią, apsemtą dviejų pėdų aukščio vandens srove.

"LIETUVOS PROGRESAS"

1949 m. gruodžio 7 d. Antanas Razumnikas "Laisvėje" rašo: "gerai, kad pagaliau ir Lietuvos valstiečiai įkimba į gyvenimą, kurio ūkis eina pagal planą ir mokslą".

Kodėl "pagaliau?" Lietuvos valstietis buvo mokslinamas nuo pat atgavimo Nepriklausomybės 1919 metais. Žemės Ūkio Akademija Dotnuvoje išleisdavo aukštos kvalifikacijos agronomus. Visa eilė vidurinių mokyklų išleisdavo technikus-agronomus, buvo kursai pieninin-kų ir kitokių specialistų, buvo žemesnės mokyklos ūkininkų-specialistų paruošimui. Prie daugelio pradžios mokyklų buvo žemės ūkio klasės. Agronomai jau buvo išdalinti po kelis į vieną apskritį. Jie lankė ūkius, duodavo patarimus to prašantiems, kaip tai yra praktikuojama Amerikoje ir laisvose šalyse, be prievartavimo ar būtino primetimo savo nuomonės. Jie stebėdavo pažangius ūkius ir aprašydavo jų vartojamus metodus. Ūkininkų spaudoje talpindavo fotografijas atsižymėjusių ūkininkų, ar kitokioje specialioje šakoje, pvz. bitininkystėje pasižymėjusiųjų. Pagaliau, buvo tokiems dalinamos ir premijos. Buvo ruošiamos žemės ūkio parodos. Vyriausybė užpirkdavo veislinius gyvulius užsienyje: Anglijoje, Švedijoje, Danijoje. Ūkis laisvose Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje buvo pasiekęs aukštumos, pralenkė Lenkiją, nekalbant apie atsilikusią Sovietų Rusiją, kurios vienas-kitas ūkis galėjo būti aukštas, bet ne vidurkis. Sovietų Rusija siųsdavo užpirkimo komisijas į Lietuvą ir supirko tenai dešimtis tūkstančių kiaulių — ne mėsai, bet veislei. Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje buvo tokia aukšta veterinarinė kontrolė, kad ji ligų saugumo atžvilgiu prilygo Vakarų Europai. Lietuvai nebuvo suvaržymo siųsti savo gyvulių mėsą bet kur. Tą pripažino J. A. Valstybės ir įsileisdavo šaldytą kiaulieną, ko neleisdavo iš daugelio kitų valstybių, o iš Sovietų Rusijos nė vienas gyvulys nebuvo įleidžiamas, tik dėl baimės užkrečiamų ligų ir blogos veterinarinės kontrolės.

Nekalbėkime apie progresą Lietuvoje dabar, nes bent kiek suprantantis apie ūkį skaitydamas žinutes pusiau "gramotnų pisorių" apie tą progresą gauna visai kitokį įspūdį.

Skaitai ir pečiais patrauki: ūkininkė Onytė kažkokiame Jurbarko kolchoze prižiūri 200 vištų. Kai normaliai vienas žmogus atlieka vienas pats visą darbą (valymas, šėrimas, kiaušinių rūšiavimas ir supakavimas) 3,000 vištų, o moderniai įtaisytuose ūkiuose ir 5,000 vištų.

Šiomis dienomis kažkoks pagyrų puodas iš Kėdainių kolchozo rašo apie atidarymą plytinės. ("Laisvė" perspausdino iš Lietuvos). Savo korespon-cijoje jis rašo: "kolektyvinė brigada pagamina į dieną net 2500 plytų". Tokį koresponden-tą ,kaipo kenkėją komunizmui, tenka nubausti. Ar ne juokas: 1910-12 metais vienas latvis darbininkas pagamindavo 3,500 plytų į dieną, o rusas 2,-500, o dabar "progresas": visa brigada iš 10-12 darbininkų pagamina 2,500...

Ar dabar ten vaikai rašo, ar šiaip "progresistai" neišmanė-liai. **Jonas Klajūnas.**

D. P. gavo darbą savo profesijoj

Bridgeportas. — Šiomis dienomis p. F. A. Rako vaistinėje, 3201 So. Halsted St., pradėjo dirbti ponia Julija Antanaitis.

Ji atvyko į Chicagą, kaip D. P., iš Vokietijos praėjusią vasarą. Lietuvoje yra buvusi vaistininkė, taigi ir mūsų mieste dabar darbuosis savo profesijoje. —*X.*

Baltimore, Md.

Lietuvių Svetainė uždarė duris komunistams

Mūsų vietos Stalino garbintojams prasidėjo tikrai liūdnos dienos. Kaip žinia, prieš kiek laiko prie Lietuvių Svetainės įvyko protesto demonstracija, kai ten vietos raudonieji sumanė surengti bankietą Stalino bernui Bimbai pagerbti.

Neseniai iš tremties atvykę mūsų broliai ir sesės negalėjo pakęsti pasityčiojimo iš pusės tų, kurie garbina Lietuvos pavergėjus, raudonuosius gengsterius. Iš jų atminties dar neišdilo laisvėjimo 1941 m. birželio mėnesio įvykiai, kai tūkstančiai jų brolių, sesių, giminiečių ir pažįstamų brutališkai buvo grudami į prekių vagonus ir vežami į Sibirą bei kitas dykumas. Ten ir jie patys būtų atsidūrę, jeigu nebūtų spėję pabėgti nuo raudonojo siaubo. Bėgo jie palikę tėviškių sodybas, savo namus, savo turtą. Bėgo, nežiūrint to, jog žinojo, kad nedraugingoje Vokietijoje jų niekas nelaukia.

Per ketverius metus Vokietijoje jiems teko skursti, badmiriauti, kentėti paniekinimą, nužmoginimą. Pagaliau jie ištrūko iš stovyklų ir pateko į Dėdės Samo laisvą kraštą.

Svetimas kraštas, svetima kalba, svetimi papročiai. Daugeliui naujųjų ateivių nelengva čia gyvenimas pradėti, nelengva kurtis. Bet jie nenusimena. Nesibaido jokio darbo. Jie jaučiasi laimingi, kad čia jų niekas neuja, niekas negąsdina trėmimais. Jie ramiai gali miegoti, nebūkštaudami, kad nakties glūdumoje pasibels į jų namų duris neprašyti svečiai ir palieps su jais vykti į kalėjimą, o paskui ... į Sibirą ar kur kitur.

Visą tai pergyvenę, negalėjo jie pakęsti, kad Lietuvos išgamos tyčiotųsi iš šio krašto laisvės, viešai rengdami pagerbimą Maskvos tarnui Bimbai.

Po įvykusios demonstracijos visame mieste pradėjo plisti įvairiausios kalbos. Visi gyvai svarstė naujųjų ateivių žygį. Ir reikia pasakyti, jog didelė dauguma Baltimorės lietuvių teigiamai vertina demonstraciją. Jie sako, jog jau metas pradėti rimtą kovą su tais, kurie garbina raudonąją diktatūrą ir kurie visus tai diktatūrai nepritariančius tuoj šaudytų ir naikintų, jei tik turėtų galią.

Baltimorės lietuvių griežtas pasisakymas prieš Lietuvos ir šio krašto išgamas paveikė ir svetainės direktorius: gruodžio 15 d. jie laikė susirinkimą ir nutarė, kad svetainė daugiau nebebus nuomojama Lietuvos priešams komunistams bei jų bendrakeleiviams.

—*Baltimorietis*

Bus literos vakaras

Numatoma Tremtinių Namuose sausio 28 d. suruošti literatūros ir meno vakarą. Būsią pakviesti kai kurie žymesnieji mūsų autoriai paskaityti savo kūrybos, o solistai padainuoti dainų.

Daugiausia apie Kanadą ir Lietuvą žinių duoda nepartinė ir nesrovinė—patriotinė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

8-nių puslapių didelio formato savaitraštis, redaguojamas moderniškai. Lietuvos laikraščių pavyzdžiu, būdu.

KAINA: Visur užsieniuose 3 doleriai 50 centų, Australijoje — 4 doleriai.

ADRESAS:

"Nepriklausoma Lietuva", 3A, Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada.

"HELP" PRODUKTAI NĖRA SUPIRKINĖJAMI EUROPOJE, BET SIUNČIAMI TIESIOG IŠ KANADOS

SVARBU VISIEMS

Jie rašo ir dažnai nedrįsta priminti tai, ko labiausiai tikisi iš Tamstos. Žinome, kad Tamsta neturite laiko ir žymiai brangiau kainuoja pačiam siuntinio išsiuntimas, negu mums. Paveskite atsakyti ir pradžiuginti Tamstos artimąjį "HELP" firmai.

HELP siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu (dvi tris savaites).

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienu atveju prisiunčia Tamstai pakvituotą orderį. Dingimo atveju grąžinami pinigai.

ŠVENČIŲ SIUNTINYS TIK $10

5 sv. grynų kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos pupelių
2 svarai cukraus
1 svaras kūčių alyvos
1 svaras grietinės
1 sv. šokolado, plytelėmis
1 svaras kiaulėnos mėsos
2 gabalai tauletinio muilo
1 pakelis mielių
20 st. Kalėdoms žvakučių

SIUNTINYS Nr. 1—$8.95

(20 svarų)

5 sv. grynų kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos pupelių
5 svarai cukraus
2 svarai kiaulėnos mėsos
1 svaras grietinės
1 svaras ryžių
1 svaras kakavos

SIUNTINYS Nr. 2—$5.70

4 sv. grynų kiaulinių taukų
1 sv. degintos kavos pupelių
1 svaras kiaulėnos mėsos
1 svaras cukraus
1 svaras kakavos

SIUNTINYS Nr. 3—$4.50

8 sv. grynų kiaulinių taukų

SIUNTINYS Nr. 4—$7.95

5 sv. grynų kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos pupelių
1 sv. valgomosios alyvos
1 svaras kiaulėnos mėsos
2 svarai cukraus

SIUNTINYS Nr. 5—$3.95

4 sv. grynų kiaulinių taukų
2 gabalai šokolado "Bar"
1 gabalas tauletinio muilo

Užsakymus siųskite savo gimtąja kalba:

H E L P Registered

P. O. BOX 777 PLACE D'ARMES, MONTREAL 1, QUE., CANADA

PASKOLOS NAMŲ
PIRKIMUI
PATAISOMS

Planuokit ... Taupykit ... Turėkite

Atidarykite taupymo sąskiatą šiandien.
Mokamas liberalus dividendas

VISOS SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI $5,000

INSURED

Continental Savings and Loan Assn.

4559 SO. PAULINA ST. CHICAGO 9, ILL.

V. P. PIERZYNSKI, Sec'y **Phone: YArds 7-0145**

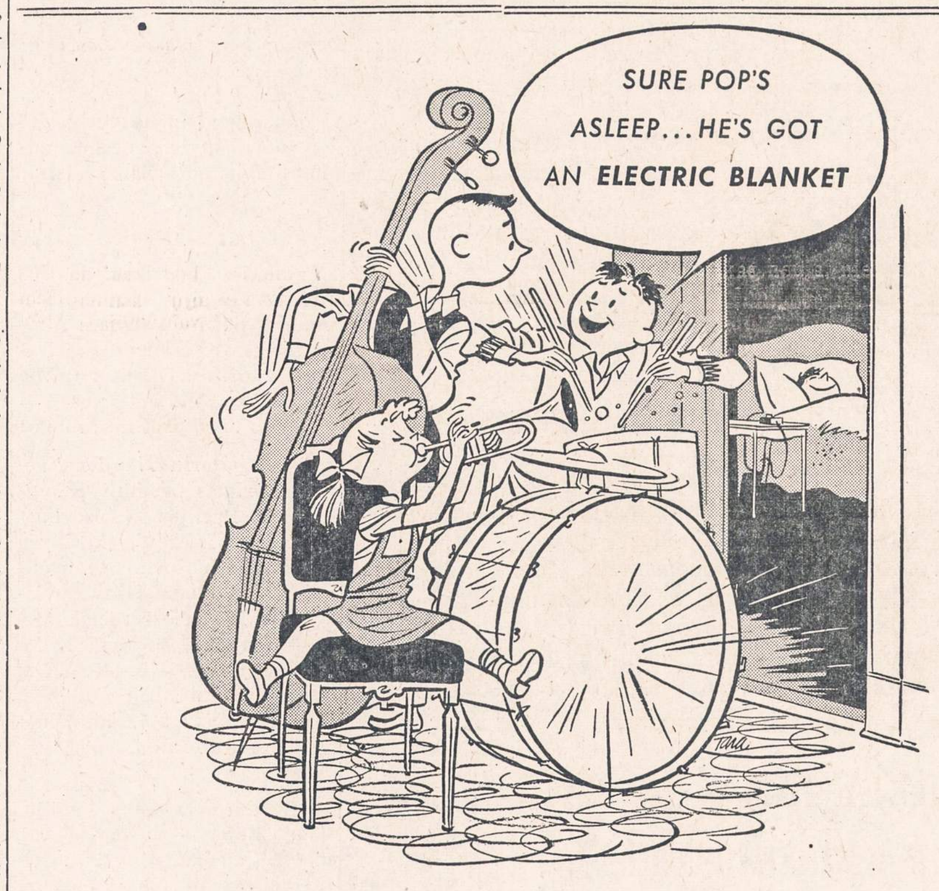

Triukšmas einant gulti nevargina jūsų ... jeigu turite elektrikinę antklodę. Jūs tik išsitiesiat ir ilsitės, švelniai šilimai liūliuojant jus į miegą. Be blaškymos ir vartymos patogios vietelės surast ... be ledinių paklodžių šiurpulio ... elektrikinė antklodė paruošta smagiam miegui.

Automatinė kontrolė leidžia rodyklei nustatyt kaip tik tokią šilimą, kokios norit. Ši kontrolė rūpinasi dėl oro jums ... taigi zero naktimis arba pavasarinio tirpimo metu jūs niekuomet nejausit peršilta ar peršalta. Ve kodėl jums reikia tik vienos lengvos elektrikinės antklodės ... vietoj piliakalnio senosios mados kaldrų.

Nesistengkit šią žiemą įspėti geriau, kaip oro pranašas ... įsigykite elektrikinę antklodę ir turėkit užtikrinimą smagėtis geriausiu miego patogumu, kokį kada nors esat žinoję.

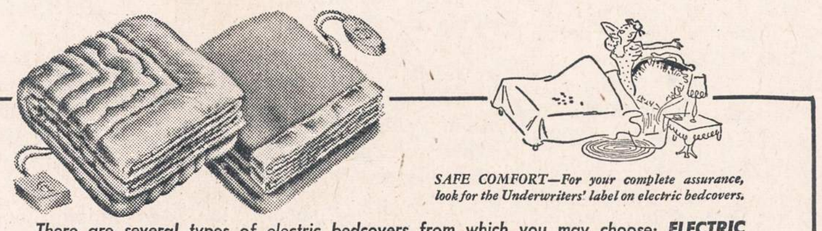

SAFE COMFORT—For your complete assurance, look for the Underwriters' label on electric bedcovers.

There are several types of electric bedcovers from which you may choose: ***ELECTRIC SHEETS*** *$24.95;* ***BLANKETS*** *(Twin Bed Size) from $39.95;* ***BLANKETS*** *(Double Bed Size) from $44.95;* ***COMFORTERS*** *$49.85. All prices include Federal Excise Tax.*

See them at your **DEALER'S** *or nearest Edison store.*

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Hasted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$7.00 per year in Canada
$7.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui ..... .90
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 4c.
Savaitei ..... .25
Mėnesiui ..... .90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsieniuose:
Metams $10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Biudžetas su Deficitu

Prezidentas Trumanas pateikė JAV kongresui federalinės valdžios išlaidų ir pajamų sąmatą 1951 metams. Jo apskaičiavimu išlaidų būsią $42,439,000,000, o pajamų — $37,306,000,000. Tuo būdu jisai numato $5,133,000,000 deficito.

Spaudos atsiliepimas yra toks, kad tai esąs "rinkimų metų biudžetas". Atrodo, kad tame daug tiesos. Ateinantį rudenį bus renkamas naujas kongresas: visi atstovų buto nariai ir trečdalys senato.

Rinkimų metais valdančioji partija bijo siūlyti didinti mokesčius, nes mokesčių didinimo nenori balsuotojai. Jos interesuose yra, kad susidarytų įspūdis, jogei valdžia duoda daugiau, negu ji gauna. Žmonėms tai patinka. Kokia ta valdžia gera!

Kandidatai, kurie eina į savo apygardas žvejoti balsų, irgi jaučiasi gerai, kada jiems nereikia aiškintis, kodėl nuolatos auga mokesčiai.

Bet galų gale žmonės, o ne kas kitas turės padengti valdžios iždo trūkumus.

Trumano administracijos šalininkai kongrese bus patenkinti. Bet republikonai gali iškirsti šposą administracijai, reikalaudami nukapoti valdžios išlaidas, kaip tik tiems dalykams, kurių finansavimas labiausia rūpi administracijai. Gali nukentėti prezidento remiama socialinės apsaugos programa, Vakarų Europos šelpimo programa ir krašto apsaugos reikalai. Tai būtų blogiau, negu federalinės skolos padidėjimas.

Viena viltis iždo deficitui pašalinti arba sumažinti, nekeliant mokesčių, yra ta, kad ateinančiais metais žymiai padidės krašto gamyba — korporacijų pelnai ir darbininkų uždarbiai. Tada iždas gautų daugiau pinigų pajamų mokesčiais (income tax). Bet ar taip bus, kol kas dar niekas pasakyti negali.

Tuo tarpu padėtis tokia, kad laikai geri, o valdžia vis giliau lenda "į skylę".

Bėgimas iš Sovietų Zonos

Per trejus metus iš Sovietų okupuotos rytinės Vokietijos pabėgo į vakarinę Vokietiją virš 1,250,000 žmonių. Bėgimas nepasiliovė iki šiol.

Bonnos vyriausybės duomenimis, kas mėnesis atvyksta iš rytų vidutiniškai apie 25,000 žmonių. Tai parodo, kaip vokiečiams kvepia sovietų "rojus".

Vakarinė Vokietija dabar turi 48,000,000 gyventojų, o Sovietų okupuotoji Vokietijos dalis — 18,000,000.

APŽVALGA

DILETANTIZMAS AR IGNORANCIJA?

Prieš kiek laikó mums teko šioje vietoje padaryti kai kurių pastabų dėl vieno E. Urbono "pamokslų" šio dienraščio Redakcijai apie toleranciją ir bolševizmą. Brooklyno "Amerikoje" jisai mums liepė įsidėmėti "istorinį faktą", kurio niekas negalėsiąs ištrinti, kad "bolševizmas išsivystė iš kovotojų prieš Bažnyčią ir tikėjimą".

Gruodžio 14 d. "Naujienose" buvo parodyta, kad tas p. Urbono "istorinis faktas" yra visai ne faktas, o tiktai jo įsivaizdavimas. Dabar jisai bando į tai atsakyti, vartodamas dar "aukštesnį", negu pirmesniame savo rašinyje, toną. "Naujienoms" jisai prikaišioja "politinį diletantizmą", "akyplėšišką faktų iškraipymą", ir "skaitytojų klaidinimą".

Gerai, pažiūrėsime, kas kraipo faktus ir kas klaidina skaitytojus.

"Naujienose" buvo nurodyta, kad bolševikai, tiesa, kovoja prieš bažnyčią ir tikybą, bet dar atkakliau ir pikčiau jie kovoja prieš *liberalizmą, demokratiją ir demokratinį socializmą*. Tam paremti davėme ištisą eilę faktų. Nė vieno jų p. Urbonas nenuneigia. Bet jisai kabinasi prie šių mūsų straipsnio žodžių:

> "Bažnyčią ir religiją (bolševikai) šiandien neretai panaudoja net savo įtakai išplėsti arba savo galiai sustiprinti svetimose šalyse (pvz. Balkanuose); bet demokratus, socialistus ir liberalus jie visur be atodairos 'sulikviduoja'."

Šitą mūsų pastabą E. Urbonas vadina "faktų iškraipymu" ir dargi "akyplėšišku"! Jisai primena "Naujienų" redaktoriui sulikviduotus Lietuvos vyskupus ir kunigus; liepia "Nauj." redaktoriui "gėdytis šitaip kalbėti" dėl kardinolų Mindszenty ir Hlondo istorijų, ir teigia, kad Maskvos pravoslavų patriarchas, kuriam sovietų valdžia moka algą, esąs "toks pat 'patriarchas', koks Paleckis yra 'prezidentas'."

Tai, vadinasi, "atsakė"!

Urbonas kalba apie "gėdą", o pats neturi gėdos *kraipyti "Naujienų" straipsnio mintis*. Juk tuose aukščiau pacituotuose straipsnio žodžiuose nėra absoliučiai nieko pasakyta, kas būtų galima suprasti, kaip priekaištas bolševikų teroro aukoms! Bolševikai žiauriai persekioja — areštuoja, kankina ir žudo — tuos, kurie *nesiduoda* panaudojami jų tikslams. Bet ar tai reiškia, kad jie nesistengia panaudoti arba nepanaudoja?

Kardinolo Mindszenty niekas negali lyginti su Maskvos pravoslavų patriarchu: pirmasis yra bolševikų pasmerktas ir sėdi kalėjime, o antrasis gyvena patriarchato rūmuose ir ima algą iš valdžios iždo. Argi bolševikai pastarajam moka algą, išlaiko jo kanceliariją ir spausdina oficialius patriarchato biuletenius ne dėl to, kad šis jiems tarnauja? Pats Urbonas sako, kad tas pravoslavų bažnyčios galva yra toks pat bolševizmo įrankis, kaip Paleckis.

Taigi bent pravoslavų bažnyčios atžvilgiu jisai turi pripažinti, kad bolševizmas iš tikrųjų *panaudoja bažnyčią ir religiją* savo galiai sustiprinti.

Galėtume dar atkreipti p. Urbono dėmesį į tai, kaip bolševikai padėjo pravoslavams Galicijoje sulikviduoti "unijotus" ir kaip SSSR susitarė su Izraelio valdžia ir perėmė savo kontrolėn pravoslavų bažnyčią Jeruzolime. Su kokiu tikslu tai daroma, ar ne su tikslu *panaudoti bažnyčią ir religiją* savo įtakai išplėsti?

Nesigilindami toliau į bolševizmo santykius su bažnyčia, pridursime tiktai štai ką: Krikščionių religija sako, kad *"kiekviena valdžia yra iš Dievo"*; ir, be to, ji moko, kad reikia atiduoti *"kas Dievo Dievui, kas cezario cezariui"*. Tuo yra nutiestas principinis *pagrindas bažnyčios susitarimui su bet kokia valdžia, taigi ir su bolševikiška!*

Dabar pagvildensime kitą p. Urbono rašinyje paliestą klausimą: apie bolševizmo atsiradimą.

Kaip atsirado bolševikai?

"Amerikos" bendradarbis vadina mus "politiniais diletantais" dėl to, kad mes nežiną tikrosios bolševizmo atsiradimo istorijos. Ot, jisai tai ne diletantas, o tikras "specas" — ir, kaipo toks, jisai mus moko:

> "Aš patariu 'Naujienų' redaktoriams pasiimti 'Komunistų Partijos (bolševikų) Trumpą Istoriją', kuri yra laikoma bolševikų evangelija ir privaloma visose sovietų mokyklose ir fabrikuose, — ten yra išdėstyta iš ko bolševizmas išsivystė. Jūsų nusivylimui turiu pastebėti, kad ten jūs apie tikinčiuosius nerasite nė kvapo."

Tikime, kad p. Urbonas tą "bolševikų evangeliją" studijavo atsidėjęs — ir todėl jisai, matyt, jaučiasi esąs autoritetas bolševizmo klausimuose.

Bet tai įdomus dalykas. Labai įdomus. Mums dar pirmu kartu tenka girdėti, kad asmuo, kuris laiko save bolševizmo priešu, laiko Stalino įsakymu parašytą ir išleistą *istorijos falsifikaciją* autentišku šaltiniu bolševizmo istorijai studijuoti. Iki šiol mes manėme, kad tik bimbininkams ta staliniška "Trumpa Istorija" yra Šventas Raštas! Gyveni ir mokiniesi.

(Bus daugiau)

Franko žudo politinius priešus

MADRID, Ispanija, saus. 8 d. —Gruodžio mėnesį Ocana kalėjime buvo sušaudytas darbininkas Juan Gil Heredia.

Diktatoriaus policija patyrė, kad Heredia priklausė prie darbininkų konfederacijos. Pasibaigus pilietiniam karui, diktatorius uždraudė darbininkams organizuotis ir kovoti už didesnį duonos kąsnį.

Ispanijos darbininkai organizuojasi slaptai. Užtai diktatorius juos šaudo.

Judith Coplon prašo panaikinti teismo sprendimą. Teisėjas Sylvester Ryan pareikalavo, kad FBI nesiremtų žiniomis, įgytomis nelegaliu būdu. FBI klausiusi Coploniūtės pasikalbėjimus telefonu, bet šitokiu būdu nugirsti pasikalbėjimai teisme neskaitomi įrodymais.

GENOCIDAS REIŠKIA MASINĮ ŽMONIŲ ŽUDYMĄ

Kaip yra su genocido pasmerkimo konvencijos ratifikavimu?

Reikia daryti visa, kas galima!

Autorius toliau sako: Eilinis žmogus ir net senatorius Capitol Hill gali būti nežinantis (ignorantas) arba bešališkas (indiferentas) arba vienas ir kitas genocido atveju. Tai yra svetima jo patirčiai, jo supratimui. Ir lygiai dėl to genocido konvencija gali būti atidėta ir vėl atidėta ir dar kartą atidėta — labiau "skubiems" reikalams verčiant.

Tačiau ta sutartis gali susidurti ir su senato rezervacijomis (pastabomis). Ar tokios pastabos gali paversti neprasminga visą Jungtinių Valstybių ratifikaciją, be abejo, priklausys nuo to, kokias pastabas senatas gali prikergti tą konvenciją priimant.

Praktiškai visos religinės ir darbo grupės tą sutartį karštai parėmė. Veteranų, jaunuomenės ir moterų grupės kaip ir žymūs individualai ją užgyrė. Tačiau ir opozicija jai buvo girdėti.

Pavyzdžiui, American Bar Association rekomendavo, kad ta sutartis "nebūtų patvirtinta arba pateikta". Tai nereiškia, kad ABA (Amerikos juristų sąjunga) užgirtų genocidą, ji yra tik priešinga tokiai ypatingai pasmerkimo skemai. Ta sąjunga turi septynias "efektyvias rezervacijas", kurias ji nori įterpti į tą sutartį. Kai kurios pastabos numato tikslesnį terminų apibūdinimą; kitos iškelia konstitucinius klausimus. Tačiau jos visos, kaip pastabos, iškelia galimybę — jei joms pritars senatas — kad pati sutartis gali likti praskiesta. Nes, jei Jungt. Valstybių senatas priims ją su pastabomis, tai kitos tautos gali susigundyti tą pat padaryti arba visiškai atsisakyti ratifikuoti.

Tiesa, genocido veiksmai yra baustini, tačiau sutartis nustato, kad genocidu kaltinami asmens gali būti teisiami tik tos valstybės teismų, kurioje genocidas buvo įvykdytas — arba tarptautinio baudžiamojo tribunolo (jis dar neįsteigtas), jei tokio tribunolo jurisdikcija bus priimta. Pavyzdžiui, Amerikos teritorijoje įvykdytas genocidas būtų teisiamas tik Amerikos teismo. Jei ir kada tarptautinis baudžiamasis tribunolas bus įsteigtas, jis turėtų autoritetą tik tuomet, jei Amerikos senatas tam pritartų.

Savaičių bėgyje genocidas jau bus patiektas Amerikos tautai ir Jungt. Valstybių senatui. Beje, ši sutartis yra dar tik pirmas tarptautinės įstatymdavystės aktas, kilęs iš Jungtinių Tautų.

2,000 metų tebevykstanti kova dėl žmogaus teisių

Treji metai atrodo amžinybė, kada milijonai žmonių laukia nesulaukia laisvės ir turi beviltyje žūti planingo genocido pikčiausiai naikinami. Tačiau ta kova dėl žmogaus žmoniškų teisių vyksta jau geri du tūkstančiai metų. Lygiai prieš 2,000 metų kelyje iš Capua į Romą buvo nukryžiuota 6,000 vergų, norėjusių įgyvendinti tai, kas dar tik prieš 3 metus buvo parašyta deklaracijos tekste, 4 straipsnyje, kad "Niekas negali būti laikomas vergijoje."

Prieš 700 metų Anglijos karalius Jonas Bežemis pasirašė Magna Charta, kurios pagrindinė tezė rado vietą Jungtinių Tautų deklaracijos 21 straipsnyje: "Kiekvienas turi teisę dalyvauti betarpiškai arba per laisvai išrinktus atstovus savo krašto valdžioje... Tautos valia turi būti valdžios galios pagrindas".

Milijonų milijonai žmonių per tuos šimtmečius buvo nukankinti ir nužudyti dėl to, kad norėjo tas žmogaus teises įgyvendinti arba dėl to, kad tos teisės nebuvo įgyvendintos.

Be abejo, ir Jungt. Tautų delegatai ir UNESCO atstovai puikiai žino, kad tos deklaracijos priėmimas ir paskelbimas dar nereiškia, jog visur ji bus įgyvendinta. Tuščia būtų laukti, kad vergų stovyklų komendantai "plačioje brolišką respublikų tėvynėje", išgirdę apie genocido pasmerkimą ir žmogaus teisių deklaraciją, imtų ir atidarytų laisvės vartus milijonams vergų. Tačiau kaip JT ir UNESCO nariai, taip tos tautos, kurios tą deklaraciją pasirašė ir ratifikuoja ar rengiasi ratifikuoti, žino, kad juo plačiau tas laisvės dokumentas pasklis ir garsės, juo plačiau ir toliau žiebsis laisvės mintis bei jos ilgėsys, sujudindamas vis platesnius žmonijos sluoksnius. Ir juo daugiau žmonių sužinos apie tą dokumentą, juos labiau gyvės pasiryžimas kovoti už savo ir kitų žmoniškas teises.

(Bus daugiau)

NEW YORK, N. Y., saus. 8 d. —Socialistas Norman Thomas reikalauja išaiškinti Carlo Tresca žudiką ar žudikus.

1943 m. New Yorko gatvėje buvo nušautas "Il Martello" redaktorius Tresca, bet iki šio meto policija nesurado kaltininkų.

Thomas yra Trescos Paminklui Statyti Komiteto pirmininkas. Jis kelis kartus davė nurodymus prokurorui, bet nieko nepadaryta.

KLAIPĖDOS LIKIMAS

PRISIMINIMAI SAUSIO 15 PROGA

Vl. Bakūnas

Klaipėdos istorija pirmoje 20-tojo amžiaus pusėje bus gausi stambiais įvykiais, nes palyginti per trumpą laiką jos šeimininkai keitėsi dažnai. Per septynis šimtmečius be pertraukos vokiečių viešpatavimas ten buvo sukrėstas 1915 metais, pirmojo pasaulinio karo metu, kai rusų armijos, sudavusios smūgį vokiečiams, gerokai pasistūmėjo net į Rytprūsius. Neilgai siautė tada rusai Klaipėdoje — greitai jie buvo atstumti atgal. Tačiau ir tų kelių savaičių rusų "viešėjimas" Klaipėdos krašte paliko gilių žymių. Nes jau ir tada rusams buvo nesvetimas deportavimas. Surinkę keliolika tūkstančių Klaipėdos krašto gyventojų, nežiūrint tautybės nei tikybos skirtumų, juos išgabeno į Sibirą. Deportuotieji Sibire tada nebuvo laikomi kaliniais, jie buvo paleisti laisvėn ir galėjo apsigyventi ir dirbti pas ūkininkus, gaudami atatinkamą atlyginimą. Kurie neturėjo darbo — gavo pašalpą iš valdžios. Po karo, pagal Vokietijos-Rusijos susitarimą, deportuotųjų klaipėdiškių didelė dalis grįžo į namus, savo gimtojon pastogėn. Neretas iš jų jau buvo gerokai pramokęs ir rusų kalbos. Tačiau, nors režimas Sibire tada buvo nepalyginti švelnesnis nei dabar, nemažai klaipėdiškių ten mirė, negalėdami pakelti jau vien klimato sąlygų.

Be to, rusų "viešėjimas" Klaipėdoje paliko žymių ir kitokiais jų "žygdarbiais". Sugaudę gatvėse ir namuose kelis tūkstančius gyventojų, suaugusių ir vaikų, vyrų ir moterų, išrikiavo keliomis eilėmis dabartinėje kareivinių aikštėje sušaudė kas dešimtą — be priežasties, be tardymo, be kaltės nurodymo. Visai panašiai kaip kad dabar Lietuvoje elgėsi raudonieji. Šitokiu būdu žuvo keliolika šimtų klaipėdiškių. Todėl, suprantama, kad klaipėdiškiai, jau iš anų laikų rusus pažinę, kas galėjo stengėsi dabar — artėjant raudoniesiems, pasistūmėti į vakarus, kuo toliausiai nuo raudonojo vėžio...

Karui pasibaigus, Klaipėdoje kai kurį laiką buvo prancūzų kariuomenės įgula, nes Klaipėdą iki 1923 metų sukilimo valdė prancūzų aukštasis komisaras kaipo Tautų Sąjungos įgaliotinis. 1923 m. sausio 15 d. lietuvių sukilėlių buvo paimta Klaipėda su uostu ir nuo čia atverstas Klaipėdos istorijoje naujas lapas — Klaipėdos uosto kaipo vienintelio Lietuvos išėjimo į platųjį pasaulį jūros kelias.

Lietuvos valdžioje Klaipėdos uostas sparčiai augo, su juo kūrėsi pramonė, augo prekyba, pats miestas kilo "kaip ant mielių". Jei 1913 metais į Klaipėdos uostą teiplaukė 789 nedideli, daugiausia buriniai, laivai, tai 1936 metais į tą patį uostą įplaukė 1,371 jūros laivas su arti 1,500,000 BRT talpumo. Per Klaipėdos uostą ėjo arti 80% viso Lietuvos importo — eksporto. Į Klaipėdos uostą, jį plečiant ir tobulinant, Lietuva įdėjo apie 50,000,000 litų. Jame suorganizuota ir Lietuvos prekybos laivyno užuomazga su 10 jūros laivų 10,000 BRT talpos. Klaipėdos uostas Lietuvos valdžioje išaugo į vieną gyviausią ir sparčiausiai kylantį uostą Baltijos jūroje. Tai buvo prie Lietuvos.

Kas gi pasidarė su Klaipėdos uostu ir kraštu, kai 1939 m. Hitlerio armijos įžengė į Klaipėdą ir kraštą vėl prijungė prie Vokietijos? Galima sakyti, kad Klaipėdos uostas virto vėl tuo pačiu nežymiu Rytprūsių žvejų uosteliu, koks jis buvo prieš 1923 m. Lietuvos pinigais išbudavotas uostas liko tuščias. Mūsų laikais uosto krantinės, nusėtos jūros laivais, neišskiriant nei Amerikos laivų, prie vokiečių vėl nutuštėjo — besimatė tik vokiečių laivai, atvežę šiek tiek druskos, silkių ir reikmenis kariuomenei. Klaipėda po 1939 m. įgijo daugiau karo uosto pobūdį, nes Hitleris kalbėdamas Klaipėdoje 1939 m. kovo mėn. 24 d. pasakė, kad Klaipėda bus padaryta jūrų tvirtove. Tai ir buvo padaryta. Smiltynėje, kopose, prasidėjo tvirtovės statymo darbai. Jie tęsėsi apie 4 metus, kopose ir mieste, o taip pat ir aplink miestą buvo išbudavota milžiniški bunkeriai su artilerijos įtvirtinimais. Smiltynėje buvo paskelbta draudžiama zona, prie kurios negalėjo priartėti civiliai, nekalbant jau apie svetimšalius. Lindenau alivų statybos įmonė buvo išplėsta, ten dirbo 3,000 darbininkų, prižiūrėjo karo laivyno inžinieriai, tarp celulozės fabriko ir Lindenau išbudavotas specialus karo uostas.

Prekybos laivų jau beveik nesimatė. Kol Klaipėdos nepasiekė rusų lėktuvai — ten buvo įsikūrusi povandeninių laivų bazė su mokomaisiais laivais. Kai vis dažniau pradėjo lankyti rusų lėktuvai 1944 metų vasarą, ta bazė buvo iškelta kažkur kitur ir Klaipėdos uostas paliko lyg ir apmiręs.

Antrojo pasaulinio karo metu pirmą kartą rusai Klaipėdą bombardavo iš oro 1944 m. birželio mėn. 24 d. Žymių nuostolių nepadarė, teužmuštas vos vienas vokiečių kareivis. Vėliau, 1944 metų vasaros metu rusai Klaipėdą lankė jau dažnai, po kelis kartus per dieną, o taip pat ir naktimis, tačiau iki spalio mėn. pradžios vis bombas numesdavo ar tai už miesto arba jūroje. Tik vėliau, kai jau Klaipėdą rusai pradėjo pasiekti savo artilerija — tada ir lėktuvai gerokai naikindavo miestą. Dar vėliau rusai Klaipėdą pradėjo borbarduoti ir iš jūros. Tačiau vokiečiai, iš anksto gerai Klaipėdoje įsitvirtinę, joje labai ilgai laikėsi, dar net Karaliaučiui patekus į rusų rankas. Klaipėdą rusai tepaėmė tik 1945 m. vasario mėn. 22 d.

Pagal turimas žinias, Klaipėdos miestas yra smarkiai nuo karo nukentėjęs. Kai kurios gatvės — kaip šluote nušluota. Vokiečiai besitraukdami susprogdino uostą: kai kurias krantines, molus, uosto baseinuose ir tarpe molų paskandino kelis laivus, kuriuos rusai ir iki dabar dar nevaliojo išimti. Tokiu būdu iš puikaus ir modernaus Klaipėdos uosto, į kurį Lietuva įdėjo tiek daug pinigo ir prakaito, liko griuvėsiai... Rusai Klaipėdoje dabar turi įsteigę nedidelę laivyno bazę. Žvejai neturi teisės išplaukti į jūrą be NKVD agentų leidimo, arba net ir be jų palydovų — kad nepabėgtų į užsienį. Visi laivai plaukia po raudonaja vėliava — Lietuvos nėra nė žymės.

Tokie stambesni Klaipėdos istorijos pirmojo šio šimtmečio pusės įvykiai. Kaip ilgai dabartinė padėtis Klaipėdoje truks — kas gali pasakyti. Tačiau tikra, kad ateis laikas kada Klaipėda vėl sužydės, kada Klaipėdos uoste vėl plevėsuos įvairių jūros valstybių vėliavos — kaip laisvame, Lietuvai ekonominę laisvę laiduojančiame, Lietuvos uoste.

LIETUVOS GIRIŲ MILŽINAI

K. SČESNULEVIČIUS

(Tęsinys)

MIŠKŲ DEPARTAMENTO VEIKLOS METMENYS 1918—1940 M.

M. Jameikis

10. *MEDIENOS PAKLAUSOS TENKINIMAS*

Kirsti skirtas miškas buvo realizuojamas tarpe šių svarbiausių paklausų: a) gyventojų, b) pramonės ir c) eksporto.

Gyventojams buvo perleidžiama apie 70% kirsti skirto miško. Perleidimo būdai nepriklausomo gyvenimo būvyje kitėjo ir tobulėjo.

Nuo 1919 m. ligi 1937 m. mediena įvairioms paklausoms buvo perleidžiama laikantis miškų statuto dėsnių, bet įstatymų leidžiamosios institucijos derino jo nuostatus papildomais potvarkiais prie Lietuvos sąlygų. Tarp 1919.I.27. Ministerių Taryba paskelbė "Laikinąsias taisykles miško medžiagai duoti". 1921 m. X.25. buvo Žemės Ūkio ministerio patvirtintos "Taisyklės Lietuvos miškams valdyti ir iš jų medžiui duoti". 1923. XII.3. buvo paskelbtos "Miškų Komisijos taisyklės" ir pagaliau 1926 m. VIII.16. "Valstybinio miško pardavimo taisyklės."

Šie visi potvarkiai daugiausia lopė miškų statuto spragas, kurios susidarė pradėjus reikštis savitam krašto gyvenimui. Ir tik 1937 m. buvo pasiryžta galutinai medžio perleidimo srityje nutraukti ryšius su miškų statuto atgyvenusiomis teisinėmis normomis, kai 1937 m. gegužės 11 d. buvo paskelbtas "Valstybinių miškų miško medžiagai perleisti įstatymas" ir vėliau taisyklės. Šalia medienos perleidimo gyventojams už pinigus, buvo perleidžiama ir nemokamai arba palengvintomis sąlygomis. Šiomis lengvatomis galėjo pasinaudoti naujakuriai, gavę žemės pagal žemės reformos įstatymą, padegėliai ir ūkininkai, besikeliantieji į vienkiemius.

Pramonės ir eksporto paklausai tekdavo apie 20—25% skirto kirsti miško ir jis būdavo perleidžiamas varžytynių ar pasiūlymų tvarka.

Gal čia bus tinkama vieta pažymėti, kad Lietuvos miškų mediena ne tik lengvino sąlygas nepriklausomybei ginti, bet ir grįsti kultūriniam bei ekonominiam krašto gyventojų pajėgumui. Šiuo metu tie miškai, kaip ir 1918-20 metais, eina Tėvynės gynimo pareigas, priglausdami, prieglobščio ieškančius ir nuo priešo saugojančius partizanus.

11. *MEDŽIO PRAMONĖ.*

Nesigilinant į medžio pramonės kūrimosi istoriją, pasakytina, kad ji išgyveno klėstėjimo ir smukimo periodus.

Įvedus litą ir stipriai jam atsistojus ant kojų, prekybinės operacijos tiek krašto viduje, tiek su užsieniu sparčiai gyvėjo. Reiškėsi stiprėjanti ekonominė gerovė, tad tiek miestuose, tiek krašto viduje plėtėsi statyba. Medienai paklausa buvo didelė, o jai apdirbti reikėjo įmonių. Įmonių steigimas kad ir buvo kontroliuojamas, bet veik nereguliuojamas. Šiek tiek šioje srityje nusimanančios lentpiūvės ir kitokios medžio apdirbimo įmonės, kredituodamosi net nežemais procentais, steigė įmones ten, kur kieno apskaičiavimu atrodė bus pelninga. Vienok gerovė truko iki 1932 m. Įsigalinti depresija nemažai lentpiūvių (ypač finansiškai nepajėgių) privertė likviduotis, nes, sakysime, 1932 m. jų buvo 120, o 1937 m. tik 88.

Medžio pramonė koncentravosi Kaune ir Klaipėdoje, bet pastaroji buvo pramoningesnė. Iš seno medžio pramonė koncentravosi Klaipėdoje, ir jau 1932 m. viena lentpiūvė minėjo 100 metų sukaktį. Mat, Klaipėdos geografinė padėtis buvo labai patogi, nes ji galėjo pigiu vandens keliu gauti žaliavą iš turtingų miškais Neries ir Nemuno baseinų. Jos padėtis dar sustiprėjo, kai vokiečiai prancūzų belaisviais 1827 metais iškasė perkasą, kurio paskirtis buvo plukdomus į Klaipėdą sielius apsaugoti nuo Kuršių marių bangų ardomos įtakos.

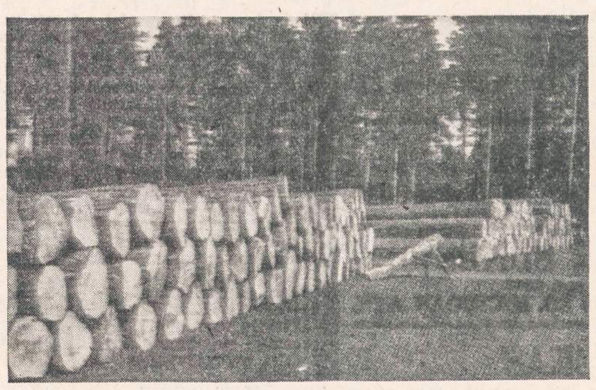

Skirtoji piauti blokinė medžiaga.

(1918-1937 Žemės Ūkio Ministerijos metr.)

Lietuva, perimdama savo žinion Klaipėdos kraštą, paveldėjo minėtąjį įrengimą, bet pačios lentpiūvės, dėl karo menkai remontuotos, nebeturėjo ankstyvesnio pajėgumo. Jos neturėjo ko piauti, nes dėl pokarinių persitvarkymų neteko miškingo užnugario. Tik prijungus tą kraštą prie Lietuvos, atsirado galimybė gauti medžio žaliavos ne tik lentpiūvėms, bet ir kitoms medžio pramonės įmonėms, būtent: faneros celiuliozės, degtukų.

Medžio pramonės reikalams apytikriai tekdavo apie 300—500,000 ktm. Normaliais laikais tą medienos kiekį nupirkdavo miško pirkliai ir neapdirbtu ar apdirbtu pavydalu tenkindavo vidaus paklausą bei eksportuodavo. Pradėjus pasaulinei ūkinei krizei reikštis, Miškų D-tas nebegalėjo realizuoti savo išteklių, ir reikėjo ieškoti kitų kelių medienai parduoti.

1931 m. pradedant, Miškų D-tas pradėjo duoti piauti medieną komiso pagrindu eksportinėms lentpiūvėms, kurios už apdirbimą ir pardavimą gaudavo atatinkamą procentą nuo gautųjų pajamų. Ilgainiui šis būdas pasirodė ne visai tinkamas medienai realizuoti, todėl Miškų D-tas nuo 1937 m. pradėjo įsigyti įmones, kurių vadovais skirdavo patyrusius jaunosios kartos miškininkus.

(Bus daugiau)

NUMATO ŽEMESNIUS MORGIČIŲ NUOŠIMČIUS 1950-tais METAIS

JUSTINAS MACKEVIČIUS-MACKIEWICH

Standard Federal Savings and Loan Association prezidentas ir ir reikalų vedėjas.

Justinas Mackevičius, STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN Assn. Čikagoje prezidentas ir reikalų vedėjas, praneša, kad bendrovė išmokėjo nariams dividendų per 1949 metus $359,251.80. Bendrovės tarnautojai, kaipo 1949 m. Kalėdų priedą, gavo pusės mėnesio algą.

J. Mackevičius taip pat džiaugiasi, kad per pereitus metus buvo atidaryta3,000 naujų sąskaitų ir kad pirmų morgičių paskolos siekė $5,000,000, įskaitant 239 paskolas karo veteranams (G. I.) sumoje $1,907,000.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan ASSOCIATION turtas siekia virš 25 milijonų dolerių; daugiau kaip ketvirtis milijono dolerių dar buvo atidėta į atsargos kapitalą. Pasižiūrėję į metinį šios bendrovės balansą (kuris telpa šios dienos numeryje, skelbimų skyriuje), galite matyti, kad atsargos kapitalas yra $2,285,074.06, jau neskaitant, kad visas bendrovės nejudomas turtas su visais įrengimais yra balanse parodytas tik $1, nors faktinai tas turtas su žemės sklypu yra virš pusantro milijono dolerių vertės. J. Mackevičius pareiškė, kad šis atsargos kapitalas su $11,000,000 pinigais ir valdžios paskolos lakštais (United States Government Bonds) padaro šią bendrovę viena iš sitpriausių federalinių taupymo ir paskolų bendrovių visoje Amerikoje ir stipriausia bendrove taupymui visoje Amerikoje. Nė viena bendrovė Amerikoje negali prilygti STANDARD, atsižvelgiant į atsargos kapitalą ir taupymo tinkamumą. Tuo galite patys pilnai įsitikinti, peržiūrėję STANDARD bendrovės balansą.

J. Mackevičius mano, kad 1950 metais bus mažesni nuošimčiai už morgičių paskolas negu 1949 metais ir todėl atpigs naujų namų statyba. Jis skatina, kad ir kitos paskolų bendrovės duotų paskolas karo veteranams, kad jie galėtų įsigyti naujus namus. STANDARD FEDERAL bendrovė visuomet padrąsino karo veteranus imti paskolas, nes yra įsitikinusi, kad sveika paskola karo veteranui pagelbsti įsigyti namus yra geras kapitalo įdėjimas Amerikos ateičiai.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Amerikonai žavisi lietuvių publika

Šeštadienį, sausio 7 d., Eleventh Street Teatre buvo kartojama J. Grušo drama "Tėvas", pastatytas Lietuvių Teatro. Ir šis spektaklis susilaukė gražaus moralinio pasisekimo.

Pažymėtinas dviejų amerikonų teatro kritikų, į šį vaidinimą atsilankiusių, pareiškimas. Juodu labai džiaugiasi atsilankiusios mūsų publikos kultūringumu, jos gražiu laikymosi teatre. Sakosi juodu tokios publikos Čikagos teatruose nematę.

Knygų Lentyna

Tokiu prozaišku pavadinimu eina Lietuvių Bibliografinės Tarnybos biuletenis. Seniau jis ėjo tremty, V. Vokietijoj. Dabar, jo leidėjui atvykus į JAV, tas biuletenis leidžiamas 203 Madison St., Westville, Ill. Biuletenis spausdinamas rotatorium, rašomos popieros formato penkių lapų. Jį leidžia ir redaguoja A. J. Ružancovas, jau iš seniau bibliografijos darbą pamėgęs.

Tremties gyvenime visos leidyklos ir laikraščiai savo leidinius jam siųsdavo. Jie leidėjo buvo kruopščiai registruojami ir jo biuletenyj pažimimi.

Iš pradžių jam darbas netaip sekėsi, nes daug kas į tai žiūrėjo su mažu nepasitikėjimu. Visų suprantama, kad toks didelis ir naudingas darbas gali būti vedamas ne vieno asmens pastangomis, bet jis turi būti kurios nors organizacijos remiamas, jos autoritetu pritariant.

Dabar tą darbą A. J. Ružancovas jau čia JAV tęsia toliau ir vėl vienišai. Tiesa, jis kreipėsi į įvairias organizacijas paramos prašydamas. Rodos pritarimo nesulaukė ir iš turinio matyti, kad retai kas iš vietos ir kitur savo leidinius siunčia.

Neabejotina, jei A. J. Ružancovas susirištų su kuria nors vietos lietuvių visiems priimtina organizacija ir tą darbą jos vardu vestų, aišku, būtų didesnis pritarimas ir tuo pačiu geresnis pasisekimas.

Iš esmės yra naudingas, gražus ir visų remtinas darbas, tik reiktų jis visuomeniniais pagrindais organizuoti.

"NAUJIENOS"— NEISSEMIAMAS ŽINYNO IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

Atvyko aktorius Valiukas

Buv. Kauno dramos teatro aktorius Vytautas Valiukas, su savo žmona Salomėja Nasvytyte Valiukiene šiomis dienomis atvyko į Čikagą. Sustojo pas Dr. J. Gudauską.

Tikimasi, kad p. Valiukai įsijungs į lietuvių teatro darbą Čikagoje.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJIENAS"

PERMAINA GYVENIME?

Jūsų gyvenimas pasikeičia 'vidutiniame amžiuje'. Tie periodai apsireiškia pas moteris (38 iki 52 metų)? Ar jūs kenčiate nuo karščiavimos, jaučiatės **nervinga,** nuvargusi? Tada pabandykite Lydia E. Pinkham's Vegetablei Compound pašalinimu šių simptomų. Pinkham's Compound taipgi talpina savyje, ką daktarai vadina stomachic tonic efektą!

LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND

NAUJIENOS — neišsemiamas žinyno ir išminties šaltinis. Skaitykit ir kitus raginkite skaityti.

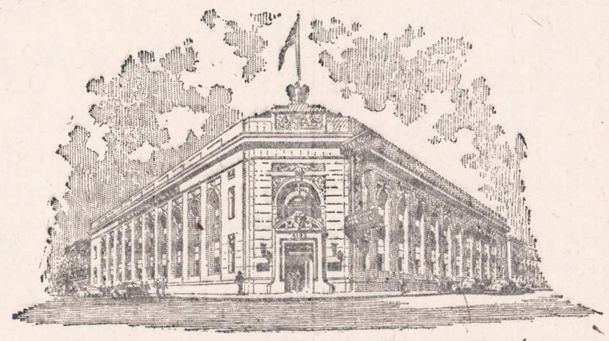

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuošimtį

TAUPYK SAUGIAI . . . mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų. U. S. Government Securities ir tash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.

Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dieną, Ketvirtad. nuo 9 iki 8 vakare.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir niemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT.** Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežejimą, degimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo ezema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina $1.50. Siųskit Money Orderį arba nuvykite į:

BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE CHICAGO 22, ILLINOIS.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Ave. Chicago 32, Illinois

STATEMENT OF CONDITION AS OF DECEMBER 31, 1949

ASSETS		LIABILITIES	
G. I. first mortgages, (Partially guaranteed by U. S. Government)	$3,368,724.14	Members' Savings and Investment share accounts	$19,755,046.66
First mortgage loans and other first liens on real estate	9,965,525.97	Loans in process	763,563.45
Loans on passbooks and certificates	7,666.58	Advances from Federal Home Loan Bank	2,000,000.00
Properties sold on contract	4,771.05	Other liabilities	216,702.60
Office building and equipment	1.00	Specific Reserves	3,808.11
Other assets	49,762.89	General Reserves	2,250,000.00
Stock in Federal Home Loan Bank	270,500.00	Undivided Profits	35,074.06
U. S. Government Securities	9,850,000.00		
Cash on Hand and in Banks	1,507,243.25		
Total Assets	$25,024,194.88	**Total Liabilities**	$25,024,194.88

DIREKTORIAI:

JUSTIN MACKIEWICH, E. J. MACKIEWICH, JUSTIN MACKIEWICH JR., HELEN KUCHINSKAS, LEON GINIOTIS, DIONIZAS JANKIEWICZ ZENON POCIUS, BRUNO SHUKIS, DAN KURAITIS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Įsidėmėtina Liet. Tautinių Kapinių sklypų savininkams

Lietuvių Tautinių Kapinių sklypų (lotų) savininkų metinis susirinkimas šaukiamas pakvietimais sausio 29 d. Lietuvių Auditorijoje.

Šis susirinkimas bus labai svarbus. Kai visos šios šalies organizacijos valosi nuo bolševikuojančio elemento, laikas atėjo ir šių sklypų savininkams tai padaryti. Juk iš dešimties trustisų du visai pritaria bolševikams (škutas ir ypač Rimkus, kuris bet kuriuo Lietuvos klausimu vienas eina prieš visus trustisus).

Todėl visi Lietuvių Taut. Kapinių sklypų savininkai turime sueiti į susirinkimą ir pasielgti taip, kaip pridera — iššluokim bolševikinį elementą. Argi galime kęsti tokią padėtį: paskutiniu laiku trustisų susirinkime buvo skiriama auka Lietuvos gelbėjimo reikalui, o tam pasipriešino vienas Rimkus. Ir tai ne pirmutinis kartas, tik trustisai dėl ramybės nieko nesakė, gal dėl to, kad trustisus renka visuotiniame susirinkime sklypų savininkai. Tad pastarųjų pareiga tokius "veikėjus" pašalinti. Laikydami savo tarpe tokius bolševikiniam žudomajam terorui tarnaujančius, kaip mes jausimės prieš savo brolius seses, išsprukusius iš to bolševikinio teroro?! Ir tai padaryti mus verčia ir mūsų pareiga Amerikai, kuriai tie bolševiktarniai kasa duobę.

Vienas trustisų.

Iš Joniškiečių metinio susirinkimo

P. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman, Jonas Gasparaitis atidarė susirinkimą. Naujieji valdybos nariai užėmė vietas, senieji baigė savo pareigas ir pasitraukė. Eilėmis slinkome prie stalo ir mokėjome nario mokesčius. Naujųjų Metų parengimo komitetas pranešė, kad gauta pelno. Už revizijos komisiją Adelė Burba pranešė, kad Joniškiečių L. K. Klubo turtas per praėjusius metus prašoko 500 dolerių. Viso joniškiečių iždas rodo 5 tūkstančius su viršum gryno kapitalo. Narių pusantro šimto, moterų ir vyrų.

Kadangi šiemet klubo gyvavimo sukanka 25 metai, tai lapkričio mėnesį Lietuvių Auditorijoje įvyks didelis vakaras. Tam parengimui ruošti išrinkti veiklūs žmonės: J. Romanas, J. Jonkus, A. Baltienė, M. Masiulienė ir T. Kazimieraitis (nauj. ateivis). Pavasarinio baliaus komisiją sudaro: V. Drazd, Kazimieraitis ir Romanas.

Ch. L. T. paaukavo 10 dol. Dr. Šliupo paminklui neaukojo.

Tėvynės Mylėtojų Draugija pakvietė į savo vakarą ir davė 5 komplimentary bilietus. Korespondentas neatsilankė, tai aš jį šią valandą pavaduoju. Neatvyko ir Frank Povilaitis, kuris irgi svarbų vaidmenį vaidina šiame klube.

Geros sėkmės sukakties metais! Jeigu kitiems šie metai šventi, tai joniškiečiams irgi šventi.

Joniškietis

Seno Petro Rėmėjai

Mrs. Della Kamarauskienė, 4107 South Ashland Avenue, laiko jau daug metų tavernos biznį, kur visados yra geros rūšies degtinės, vyno, alaus ir malonus patarnavimas. Visa šeima Chicagos Lietuvių Draugijos nariai ir seni "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai, turį gražų, didelį ūkį (farmą) Couster Michigan valstybėje. Užrašė "Naujienas" į Couster - Michigan, kad darbininkai ir retkarčiais pati ten nuvažiavusi paviešėti turėtų ką pasiskaityti.

..Mrs. **Dora Puplauskienė** ir **Charles Wenckaitis,** 716 West Cermak rd., nuosavame name daugel metų laiko tavernos ir valgyklos biznį, kur visados yra geros rūšies degtinės, vyno, alaus, gaminamo iš šviežio, geros rūšies maisto reikmenų. valgių ir malonus patarnavimas. Atsinaujino "Naujienas" ir davė Kalėdoms gražų skelbimą už 10 dol.

P. K. Malelo, Electrical Contraktors, 3336 So. Halsted str., yra pažangūs žmonės, mėgsta lankyti koncertus, piknikus ir kitus parengimus, laiko nuosavame name elektros reikmenų krautuvę. Drg. P. K. Malelo yra elektros darbų kontraktorius, kuris yra laisniuotas ir gerai patyręs savo amato darbe. Kam reikia ką pirkti ar elektros įrengimus karuose daryti, naują ar seną, neužmirškite gero tautiečio ir gero naujieniečio. Visa šeima yra Chicagos Lietuvių Draugijos nariai ir seni "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai. Atsinaujino "Naujienas" ir davė gražų Kalėdų švenčių skelbimą "Naujienoms".

Juozas Jasiulis, 406 North Madison st., W. Frankfort, Ill., viešėjo Chicagoje pas sūnų ir norėjęs sueiti Seną Petrą eksmainierį angliakasį, kuriam 18 metų reikėjo anglis kasti. Drg. J. Jasiulis dar ir šiandien gyvendamas West Frankfort, Ill., anglių kasyklose neužmiršta savo amato draugo. Neradęs Seno Petro, paliko $7.00 pas draugą Norbutą, 744 W. 35 st, tavernoje, kad man pinigus perduotų užmokėti už "Naujienas". Širdingai ačiū draugui J. Jasiuliui už manęs parėmimą biznyje. "Naujienos" apmokėtos metams.

Visiems, kurie darėte kokį nors biznį per mane "Naujienoms" ar Chicagos Liet. Draugijai, esu širdingai dėkingas už parėmimą manęs biznyje. Prireikus galite kreiptis laiškais, 1739 S. Halsted st., ar telefonu CAnal 6-8500. **Senas Petras.**

Vakaras A. Vanagaičio naudai

I. 8 3:30 v. v. "Jaunoji Lietuva" suruošė vakarą St. Agnes auditorijoje, 3916 Archer ave. Parengimo atidarytojas pranešė, jog vakaro pelnas skiriamas Antano Vanagaičio paminklui statyti.

Pradžioje sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, o po to "Atžalynas" suvaidino V. Adomėno komediją "Svetimas plunksnas". Vaidintojai daro pažangą; pirmiausia minėtini N. Venclauskaitė - Apeikienė, J. Kelečius, O. Trečiokienė, V. Macieža.

Po vaidinimo ėjo koncertinė dalis. Lietuvių Tremtinių Choras padainavo keletą liaudies dainų, o solo J. Andriukaitis. Dvi panelės — L. V. Zailis ir M. F. Balanda—pagrojo smuiku liaudies dainų motyvų.

Akompanavo J. Byanskas, o malonus ir nuotaikingas pranešėjas buvo senojo Vanagaičio kolektyvo narys J. Smith Urbonas, kuris labai įtiko publikai ir savo solo dainelėmis.

Publikos buvo beveik pilna salė. Po programos buvo šokiai, kuriems griežė du orkestrai.

SROVIŲ ŽMONĖS DARBI- "NAUJIENAS" SKAITO VISI NINKAI, BIZNIERIAI, PRO- FESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLI- NINKAI. JIE ŽINO, KAD NAU- JIENOS PADUODA TEISIN- GIAUSIAS ŽINIAS IR GE- SNI PATARIMUS

JUOZAPAS BIČKUS (Beach)
Gyveno 819 W. 34th Pl.

Mirė sausio 7 dieną, 11:00 val. vakare, 1950 m., sulaukęs 6 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., Utenos parap., Sodalės kaime.

Amerikoje išgyveno 40 m.

Paliko nuliūdę: draugai ir pažįstami.

Laidotuvėmis rūpinasi Anna ir Simon Anthon, 1303 So. Kildare Ave., telef. LAwndale 2-0396.

Kūnas pašarvotas Ant. M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 11 d., 1:00 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Juozapo Bičkaus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
DRAUGAI.

Laid. direkt. A. M. Phillips
Tel. YArds 7-4908.

JONAS STULAS
gyveno 3240 S. Union Ave.
CAlumet 5-0001.

Mirė 1950, sausio 6 d., 9:30 vak., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Lietuvoje, Kauno aps., Škirsnemunės par., Kanukių kaime. Amerikoj išgyveno 43 metus.

Paliko nuliūdę žmona Petronėlė pagal tėvus Šukevičaitė, iš Janapolės par., Šluovių kaimo, 2 sūnūs Antanas ir Jonas, brolis Kostantas ir brolienė Veronika ir jų šeima, sesuo Marijona ir švogeris Jonas Puišiai ir jų šeimos, Marijona Bendžiūnas ir šeima Kanadoje, teta Rozalija ir dėdė Juozapas Matijosaičiai ir šeima, pusbrolis Kazimieras Žiraitis, brolienė Anastazija Drigintas ir šeima; pusseserė Ona Chapus ir jos vyras Jurgis ir kitos giminės Amerikoj. Lietuvoje liko 2 broliai: Juozapas ir Antanas, 2 seserys: Rozalija ir Ona ir jų šeimos ir kitos giminės.

Priklausė Simano Daukanto Draugijai.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 11, 8-tą val. ryte į Šv. Jurgio p. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Stulo giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnūs, Broliai, Seserys ir kitos Giminės.

Laidot. Dir. Antanas M. Phillips, Tel. YArds 7-4908.

a. ✚ a.

VINCAS TARVIDAS
gyv. 1819 So. Union Avenue

Mirė penkt., 1950 m. sausio 7 d., 4:15 val. popiet, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoj, Kuprių kaime, Rokiškio aps., Južintų par.

Amerikoj išgyveno 37 metus.

Paliko nuliūdę: sesuo Marijona ir švogeris Povilas Pociai, jų dukterys: Marijona ir Ona Bor ir jos šeima, o Lietuvoje sesuo Ona ir švogeris Kastantas Judeliai ir jų šeima, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 710 W. 18th st. Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 11 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Dievo Apveizdos par. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Vinco Tarvido giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikt jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Seserys, Švogeris, Sesers Dukterys ir Giminės.

Lad. Direktr. P. J. Ridikas
Tel. YArds 7-1911.

a. ✚ a.

JUOZAPAS PAULAUSKAS
Gyv. 4155 S. Maplewood Ave.
Tel. YArds 7-8172.

Mirė sausio 9 d., 8:00 val. ryto, 1950 m., sulaukęs 55 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Telšių aps. Kulių parapijoje, Karklėnų kaime.

Amerikoje išgyveno 30 m.

Paliko nuliūdę mylima žmona Ona, pagal tėvus Kampikas; 3 posūniai: Stanley Liauba, marti Ellen ir jų šeima; Walter, marti Bernice ir Antanas; brolis Jonas Paulauskas ir jo žmona Veronika ir jų šeima; švogeris Petras Kampikas ir jo šeima; švogerka Bernice Mestauskas, jos vyras Jimmy ir jų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje liko brolis ir sesuo.

Priklausė Uteniškių Draugiškam Klubui.

Kūnas pašarvotas J. Liulevičiaus kopl., 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., sausio 12 diena, 8:30 val. ryte. Iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčia o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juozapo Paulausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:
Žmona, Posūniai, Marčios, Brolis, Švogeris, Švogerka ir Giminės.

Laid. direkt. J. Liulevičius.
Tel. LAfayette 3-3572.

SOPHIE BARTH
Gyveno 3259 S. Union Ave.

Mirė sausio 8 d., 1:40 val. ryto, 1950 m., sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Labardžių apskr., Laukavos parap., Treigių kaime.

Paliko nuliūdę: brolis Stanislovas, 3 brolio dukterys: Stella Langolf ir šeima; Julia Petreikas, jos vyras ir jų šeima; Sophie Johnson, jos vyras ir jų šeima; brolio sūnus Stanley Bartashis ir jo moteris, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Šv. Onos ir Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans koplyčioje, 3319 So. Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., sausio 12 dieną, 8:00 val. ryte. Iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Sophie Barth giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Brolis, Brolio Dukterys, Brolio Sūnus ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel. YArds 7-1138-39.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GRovehill 6-0142
★ ★ ★
110 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS
OPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PRospect 6-0099
3319 Lituanica Ave. YArds 7-1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE
Telefonas LAfayette 3-0727
3 MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST
Telephone YArds 7-1911

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS
Tel. VIrginia 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.
BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbaš yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.
PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI
Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005
ROCK OF AGES

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO
(Not Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave
WHOLESALE ĮSDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli
Telefonas BEverly 8-3632

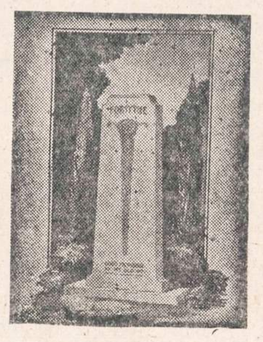

SUSIRINKIMAI

UTENOS APSKRIČIO DRAUGIŠKO KLUBO metinis susirinkimas įvyks antrad., sausio (Jan.) 10 d., 7:30 val. vakaro, Vingelausko svet., 4500 S. Talman ave. Visi nariai,-ės meldžiami skaitlingai atsilankyti, nes turime labai daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi bus renkami darbininkai metiniam parengimui, kuris įvyks šį mėn. Komisija patikrinmui klubo turto išduos raportą apie klubo stovį.

K. Kazlauskas, rašt.

PRANEŠIMAI

BALF 6-tas Skyrius priima drabužius, maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kas negalite atnešti,— pašaukite LAfayette 3-3617, o Mr. Kass paims jūsų auką.

—J. K. Encheris, pirm.

INCOME TAKSUS PILDO
J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
2401 West 63rd St.
Phone WALBROOK 5-7711

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST
Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų
6901 S. Wentworth Ave
Tel. STewart 3-2454 ir HUdson 3-2224

GĖLININKAS
PETRO FLORIST
Gėlės mėgstantiems vestuvėms, bankietams, laidotuvėms, papuošimams.
ROY R. PETRO
5519 So. Harlem Ave.
Tel. REliance 5-0763
Residence: POrtsmouth 7-9020

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkit LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order į:

LEGULO, Department J
4847 W. 14th St. Cicero 50 Ill.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
17-ti METAI
IŠ STOTIES
W.G.E.S.
1390 C
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakaruškos kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Išgirskite vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Chicago Lithuanian Society
CHICAGOS LIETUVIU DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija.
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas CAnal 6-0117

VALDYBA:

K. KAIRIS, prezidentas — K. AUGUSTAS, iždininkas
K. P. DEVEIKIS, vice-prez. — P. J. RIDIKAS, trustisas
EMMA ASCILLA, sekretorius — P. MILAŠEVIČIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius.
DR. MONTVIDAS, Dr-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr jos Advokatas

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS PASTOGĖS

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS VAKARAS

Chicagos Lietuvių Draugijos vakaras įvyks sausio 29 d. Sokolų svetainėje, 2337 S. Kedzie Ave. Tai bus mūsų metinis vakaras. Kiekvienais metais draugija surengia vieną vakarą, — paprastai metų pradžioje. Ir visada ji stengiasi kiek galima geresnę programą paruošti.

Šiemet tuo atveju draugija neatsiliks: ji yra parūpinusi vieną šauniausių programų, kokią kada nors draugija yra turėjusi. Prieš kelis metus draugijos vakaruose buvo suvaidinti veikalai. Vienais metais programa susidėjo net iš operetės. Tačiau toji operetė buvo trumputė. Vadinasi, žymiai menkesnė už "Cukrinio kareivio" operetę, kurią turėsite progos pamatyti sausio 29 d.

"Cukrinio kareivio" operetė yra labai patraukli ir įspūdinga. Gražios dainos, graži muzika, gražios dekoracijos ir intriguojantis vaidinimas. "Pirmyn" choras, kuris tą operetę atliks, ruošiasi su atsidėjimu. K. Steponavičiaus vadovaujamas, choras ir solistai dirba, kaip sakoma, išsijuosę.

Operetei reikalingas didelis pasiruošimas, reikia daug išlaidų pakelti. Nemažos išlaidos susidarys ir "Cukrinį kareivį" statant. Štai kodėl ir reikėjo šį kartą iš narių imti 50 centų, vietoje 25. Bet tai juk visai nedaug, turint galvoje tai, jog bilietai operetėms paprastai yra bent tris kartus brangesni.

Draugijos vakaras, kaip jau buvo minėta, įvyks sausio 29 d. Sokolų svetainėje. Pradžia 3:30. Nariai, kaip ir visada, prie kasos kuponus galės pakeisti į bilietus, primokėdami po 50 centų už kiekvieną bilietą.

GRĄŽINKITE BALOTUS

Visiems nariams primename, kad balotai turi būti sugrąžinti iki sausio 15, atseit iki šio sekmadienio. Vėliau atsiunčiami balotai nebeturės jokios vertės. Malonėkite tad balotus grąžinti (žinoma, pabalsavę).

METINIS SUSIRINKIMAS

Chicagos Lietuvių Draugijos metinis ssuirinkimas įvyks sausio 20 d. Northwest svetainėje (2403 W. North Ave.). Pradžia 8 val. vakaro. Susirinkime bus išduoti valdybos, aktuarų ir komisijos raportai bei atlikti kiti reikalai.

Nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

HARVEY, ILL.

Harvey Lietuvių Kultūros Draugijos metinis susirinkimas

Harvey Lietuvių Kultūros Draugijos metinis susirinkimas įvyks 1950 m. sausio 13 d. J. Samatavičiaus svetainėje, 15609 S. Halsted St. Pradžia 7 val. vakaro.

Visų narių pareiga yra susirinkime dalyvauti. Bus renkama valdyba šiems metams. Be to, turime svarbių reikalų aptarti. Valdyba raportuos apie draugijos veiklą pereitais metais. Bus taip pat pranešta finansinė apyskaita. Visi nariai, kuriems rūpi draugijos reikalai, privalo susirinkime dalyvauti. —*Valdyba*

Pivorūnas stato paminklą Šliupui

Petras Pivorūnas, gyvenąs 1426 Juniata Street, Pittsubrgh, Pa., turįs didelę kepyklą, rimtai prisideda prie Dr. Jono Šliupo paminklo statymo. Jis jau anksčiau buvo davęs stambią auką, o šiomis dienomis ir vėl prisiuntė 25 dolerių čekį.

Amerikoje yra daug Dr. Šliupo draugų, žodžiu pritariančių jo idėjoms ir šiltai atsiliepiančių apie buvusį veikėją, bet kai reikia pakrapštyti kišenius ir pakloti kelis dolerius, tai tyliai nusisuka ir nieko paminklui neduoda. O yra ir prasigyvenusių Dr. Šliupo bendradarbių. Jiems ir šimtinė būtų labai lengva pakloti.

Ponas Pivorūnas yra ne toks. Jis anksčiau rėmė Šliupo veiklą, neatsisako ir šiandien. Prie paminklo statymo prisideda ne žodžiu, bet darbu. Jei būtų Amerikoje bent 50 tokių žmonių, tai pastatytume patį gražiausią paminklą.

Jonas Sagys, gyvenąs Ozone Parke, N. Y., per Dr. Kazį Grinių taip pat prisiuntė 1 dolerį paminklui statyti.

Visiems aukotojams dėkoja
Komiteto Pirmininkas

Atvažiavo Skinderių giminietis

Clinton Ind., Jonas Skinderis jau partraukė 10 tremtinių. Gruodžio 22 dieną atplaukė Mykolas Paulauskas. Skinderis jį rėmė tremtyje, siuntinėjo jam maistą, drabužius, knygas ir laikraščius. Pasiųsdavo jam ir pinigų.

M. Paulauskas, pasiekęs Philadelphia, Pa., tuojau parašė Jono Skinderio šeimai laišką. Tarp kitų dalykų Paulauskas taip rašo:

"Atvažiavau į New Yorką gruodžio 22. Vakare išlipau pirmą kartą Amerikos žemėje ir tą pačią naktį atvažiavo brolis Albertas Ramulis manęs parsivežti. Už 3 valandų jau buvau pas dėdę ir dėdienę ir valgiau šiltą vakarienę jų šeimoje. Jie, sutikę mane, apsiverkė iš džiaugsmo. Aš taip pat...

Tėviškai dėdė mane priėmė. Taip aš nesitikėjau. Esu kaip tikras jo sūnus. Jau noriu eiti dirbti, bet jis manęs neleidžia. 'Pailsėk,' sako, 'o dirbti, tai dar prisidirbsi'.

Dėdė turi savo mašiną, ir abu jo sūnūs turi po mašiną, tai aš iš vienos mašinos sėdu kiton ir važinėju pas jų draugus.

Be to, jie visi mane gausiai apdovanojo rūbais. Tuos, kuriuos atsivežiau iš Europos, liepė mesti laukan, nes čia jie esą nemadoje. Dabar turiu 5 *siūtus*, visai naujus, kuriuos broliai man sudovanojo... Vienas turiu du kambarius ir radijo aparatą, kurį man dovanojo brolis Albertas. Vienu žodžiu gyvenimas staiga pasikeitė.

Taigi, už viską esu dėkingas Jums, tėveli, ir savo dėdei. Esu linksmas, kad šiandien galiu džiaugtis laisva JAV šalimi... *M. Paulauskas*"

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

7 metų Noreen Kane neparėjo namo miegoti. Josios tėvas, Windsor, Ont., gyventojas, ištisą naktį ieškojo dingusios dukters. Tiktai ryte pavyko ją surasti. Paveiksle matome tėvą, bučiuojantį rastą dukterį. Paaiškėjo, kad ji nuėjusi pas savo drauges ir ten nakvojusi.

LIETUVOS KAIMAS NEĮSPŪDINGAS

Kaip gražiai buvo apdainuotas senasis Lietuvos kaimas. Kiekvieną dukrą ir sūnų ten močiutė savo raudomis užlingavo. Tarp miškų ir už laukų prieškalnėje vis matytis kaimas, gražiai susijęs su savo sodybomis ir pastatais. Anot vieno poeto, kaimynai pypkes rūko. Kaip tas Lietuvos kaimas patogus ir organizuotas. Kiek jame parankumų ir susiartinimo teikia kiekvienam jo gyventojui. Išėję iš trobos, eidami per kluoną ar į daržą, vienas kaimynas su kitu iš tolo pasikalba. Jei reikia kokio daikto, per kelias munutes iš vienų namų į kitus ateina pasiskolinti. Priseina šaukti susirinkimą (skodą), vaikas per pusę valandos 15—20 kiemų parbėga, pranešdamas, kur visiems susirinkti. Bepigu artimoj kaimynystėj gyventi. Gražus kaimo vaizdas: lyg kokiomis eilėmis sudėti sodai, tilčiukai įvažiuoti, arti vienas kito šuliniai su svirtimis, kur vandenį semia, klevai, ąžuolai, beržai, gluosniai ir kiti medeliai. Kaip malonu tame sename kaime būti! Jis senas dūmas dūmoja, jis tau labai artimas ir neprastai draugiškas.

Koks didelis skirtumas tarp to ir išdraskyto, su išmėtytais trobesiais ir sodybomis po visus laukus, pamiškius ir pabalius. Jau nebetraukia širdis jo vadinti tuo kaimu, koks buvo, kada žmonės susibūrę, susitarę pastatė trobas, pašalius ir tas puikias sodybas ir išaugino tokius gražius sodus, panašius į Adomo ir Ievos rojų. Kur ta artima kaimynystė ir pašnekesiai, kur būreliai susičjusio jaunimo prie darželių kiemuose dainuodavo liaudies dainas? Juokai, žaidimai ir kitokios [illegible] valandėlės laisvu laiku praleistos.

Menką įspūdį teikia dabartinis vadinamos Lietuvos kaimas, sumodernizuotas, vadinamas viensėdžiais. Sudarkytas buvęs gražus senojo kaimo vaizdas. Poetų ir rašytojų jis negali įkvėpti: nublankę visi regračiai, kaip kokios sugriauto avilio bitelės išlakiojo gyventojai iš savo senelių prosenučių tvarkingai buvusio sustatyto kaimo. Atsitolino vieni nuo kitų, lyg kokie eiguliai, išsimėtę pamiškėje, saugoja savo gyvenamuosius namus. Žuvo natūrališkasis Lietuvos kaimas, neišpasakytai gražią bylą bylojęs, davęs daug medžiagos istorikams, o daugiausiai tiems, kurie kaime gimė, užaugo ir paseno ir iš savo gimtinio kaimo į kapus nukeliavo. Be abejo, tie kaimynai, kurie parsikėlė iš artimojo kaimynystės kaimo ir vėliau ėmė naujuoju gyvenimu gyventi, daug atsiminimų turi papasakoti.

R. Š.

Iš tremtinių susirinkimo

Ir šiais metais tęsiama tradicija tremtiniams rinktis šeštadieniais pasimatyti, pasikalbėti ir įvairiems aktualiems kasdieniniams reikalams reikalėliams atlikti.

Toks susičjimas buvo ir I. 7, šeštadienį, 7 v. v. 2451 West 47 st. Jame buvo ir L. Šimučio paskaita apie Amerikos lietuvių vienybės kelius. Pranešėjas pabriežė, jog tos vienybės pasiekti nebuvę lengva: grupės nelengvai tesidavė suvedamos prie bendro stalo; ir jam pačiam tekę tuo reikalu su kai kuriais savaisiais kovoti. Tačiau dabar 4 atskiros grupės sutartinai dirbančios politinį darbą Lietuvos laisvinimo labui.

Šis susičjimas kvietė tremtinius Lietuvos laisvinimo reikalams artėjančios Vasario 16 dieną proga aukoti kiekvienam savo vienos dienos uždarbį.

Skaitykite "N-nas"

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, kenuotą maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. popiet iki 8-os val. vakaro. Sandėlis — Seserų namas, 1641 Wabansia Ave.

GEORGE ALLEN
Gitaros Modernios Pamokos
- Pradiniem arba Pažengusiem Studentam.
- Privačios Pamokos Dieną, Vakarą
- Mokomos Visos Muzikos Rušys

Studio Kmb. 442, Lyon & Healy Bldg.
64 E. JACKSON — GR 7-0112

VICTORIA RESTAURANT
2407 West 47th Street
Nuo Naujųjų Metų
VEIKIA DIENĄ IR NAKTĮ
Didelis pasirinkimas įvairių valgių.

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS
— IŠ —
PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVIŲ
ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE CO.
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
CHICAGO, ILL.

1950 METAI BUS GERI METAI
Pasidėkite savo sąskaitą saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki $5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO $5000
KAS PASIDĖS PRIEŠ SAUSIO 10 DIENĄ, GAUS DIVIDENDUS UŽ VISĄ MĖNESĮ.
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 SO. HALSTED STREET
Tel. Haymarket 1-3317

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4—5883-40

ŽOLĖS - ŠAKNYS
Pas mus visada galite gauti sekančių žolių ir šaknų, svarais, pusę svaro arba mažiau, ir prisiunčiame į namus.
Paragvajų Arbata, sv.....$1.25
Medleva Žievės svaras....$1.50
Čemeryčia šaknys, svar. $1.50
Valerijono šaknys, svar. $2.00
Pelynų Žolė, svaras.....$2.00
Europos Ramunių Žiedai svaras $2.50
Trukžolių, svaras $3.00
Nervažolių šaknys, sv.....$5.00
Ginseng Šaknys dėl visos sveikatos ir jaunystės, svaras $20.00
ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.

Mutual Federal Savings Rekordas...
- ★ Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- ★ Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas, krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.
- ★ Dividendus išmokėjo visada be perstojimo.
- ★ Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki $5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation nuo 1935 metų.

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $5000
2202 West Cermak Road — Chicago 8, Illinois
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. — Phone: VIrginia 7-7747

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2—($1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 5—($1.25)—nuo galvos slogos. Ši arbata turi cininos žievės ir tuoj veikia.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 12—($1.25)—nuo kosulio ir krūtinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic SALVE—($1.00)— duoda STEBĖTINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritis, sciatica, reumatizmo ir arthritis, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kojų. Staiga susigeria į odą ir ilgai laikosi šilima. Švelnina ir akstina kraujo apytaką, tokiu būdu išblaško kūne susirinkusius nuodus.
Ateikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresniose aptiekose arba Wieboldt krautuvėse.
Z. G. STANIS COMPANY
2822 Archer Ave.
CHICAGO 8, ILL.

CHICAGOS LIETUVIU DRAUGIJOS METINIS VAKARAS

SEKMADIENĮ, SAUSIO 29 DIENĄ 1950 METAIS
Pradžia 3:30 valandą po pietų.

SOKOLŲ SVETAINĖJE
2337 South Kedzie Avenue

Programą atliks K. Steponavičiaus vadovaujamas "Pirmyn" choras, — jis pastatys scenoje šaunią "Cukrinio kareivio" operetę. Paskui šokiai ir kitokios linksmybės.

Įėjimas $1.25. (Nariams 50 centų).

Skaitykite "N-nas"

KUR TIK MŪSŲ NĖRA

Pirmas teatras Australijoje

Adelaidėj, Australijoj, įsikūrė pirmas lietuvių teatras. Režisierius baritonas Paulius Rutenis. Artistai — E. Dainienė, L. Giniotytė, S. Kanienė, D. Pyragiutė, V. Ancevičius, H. Rutvila, A. Černius, A. Gutis, V. Ratkevičius, N. Skidzevičius ir kiti. Teatro administratoriai komersantai broliai L. ir P. Kanai. Dekoratorius dailininkas M. Marčiulionis.

*

Adelaidėj, Australijoj, vietos lietuvių parapijos kapelionas yra kun. Dr. P. Jatulis.

Sydney lietuvių kolonija

Sydnėjuj, Australijoj lietuvių kolonija jau siekia keturiolikos šimtų, ir ji nuolat auga.

Čia yra apsigyvenęs rašytojas J. Žukauskas bei feljetonistas Pulgis Andriušis. Iš artistų ir muzikų čia gyvena dramos artistė K. Dauguvietytė - Šniukštienė, muzikai P. K. Badauskas, I. Baužaitė, dainininkas J. Rugelis, J. Migevičiūtė, Briedis ir kiti.

Vietos lietuvių katalikų parapijos kapelionas yra kun. J. Tamulis.

Koncertmeisteris Ambrozaitis

Lietuvos Filharmonijos orkestro koncertmeisteris klarnetistas Al. Ambrozaitis kviečiamas apsigyveno Sao Paulo, Brazilijoj. Al. Ambrozaitis čia grojo miesto savivaldybės teatre, o taip pat radiofone. Dabar Al. Ambrozaitis deda pastangas iš Brazilijos išvykti į Kanadą, nes jo sveikatai tenykštis klimatas netinka.

Australijos lietuviai steigia knygynus

Turimomis žiniomis Australijoj lietuviška knyga turi didelį pasisekimą. Vietos lietuvių įvairios naujai besikuriančios kolonijos jas užsako šimtais steigiamoms bibliotekoms. Bet ir šiaip pavieni asmens lietuviškas knygas noriai perka.

Visos tos knygos užsakomos buvo V. Vokietijoje lietuvių leidyklose. Dabar ten veik visos tos leidyklos susilikviduoja, tai teks patiems Australijos lietuviams lietuviškų knygų leidykla susirūpinti.

Venezueloje įsteigta lietuvių sąjunga

Valencijoj, Venezueloj, įsteigta Lietuvių Savišalpos Sąjunga. Tame rašte iš viso pirmoji lietuvių organizacija. Seniau čia tik keletas lietuvių vienuolių gyveno, o dabar jau keli šimtai buvusių tremtinių įsikūrė.

Lietuvių Savišalpos Sąjungos valdybą sudaro: teisininkas K. Nausėda, J. Bieliūnas, J. Kukanauza, V. Venckus ir kun. A. Sabaliauskas. Sąjungos centro būveinė numatyta Caracase.

Vietos lietuvių kolonija deda pastangų įkurti vaikams darželius ir pradžios mokyklas.

Lietuviai menininkai kviečiami dalyvauti parodoje

1950 metai popiežiaus paskelbti šventaisiais metais. Italijoj laukiama atvykstant kelių milijonų turistų. Ta proga ruošiama religinio meno paroda Romoj.

"Comitato Centrale Anno Sacro" kreipėsi į dailininką Kiaulėną Chicagoj, kad jis suorganizuotų menininkus toj parodoj su religinio turinio kūriniais dalyvauti. Ruošiamas leidinys "Lituana Arte Sacra Contemporane". Tam leidiniui tekstą rašo dailininkas I. Šlapelis. Tekstas bus lietuvių ir italų kalbomis. Tas leidinys bus dalinamas parodos lankytojams.

Indokinijoj vietos lietuviams, dalyvaujantiems svetimšalių legione, atstovauja kapralas St. Macianskas, M-le 53635 C. C. 13 D. B. L. E., S. P. 82.002, Depot de vivres, Indochina.

Tenykščiai lietuviai visi pasiilgę lietuvių spaudos. Knygas ir laikraščius galima St. Macianskо vardu siųsti.

IŠ CHIGAGOS

BŪSIĄ ŠILČIAU

Pranašaujama, kad Čikagoj būsią jau žymiai šilčiau, girdi, panašiai kaip birželio mėnesį.

ATVYKO BUVĘS JUGOSLAVIJOS KARALIUS

Buv. Jugoslavijos karalius Petras, 27 m., atvyko sekmadienį į Čikagą ir apsistojo Morrison viešbutyje.

Jis pareiškė, kad, jo įsitikinimu, Tito esąs iš tikrųjų nutraukęs santykius su Maskva, nors iš pradžių jis manęs, kad tai buvę juokai.

Buv. Karalius su savo žmona pabėgo iš Jugoslavijos 1941 m., kai ten įsiveržė vokiečiai. Jo 4 m. sūnus jau gimęs Anglijoje.

SMUKLĖS PATARNAUTOJAS PLĖŠIKAS

Vienas bartenderis, George Kurelic, 26 m., 244 W. 29th st., policijos buvo atpažintas dalyvavęs dviejų aukcionierių apiplėšime.

BAŽNYČIA IR RASINIAI SANTYKIAI

Čikagos Commission Human Relations savo pranešime miesto mėrui Kennelly nurodo, kad bažnyčia galėtų prisidėti prie gyventojų santykių švelninimo. Šis nurodymas iškeliamas ryšium su Peoria St. prieš kurį laiką įvykusiomis riaušėmis.

UŽPUOLĖ MOKYKLĄ

Vandalai buvo įsiveržę į Central school, Highland ave. ir Ridge rd., Homewood, ir pridarė 400 dol. nuostolių. Jų buvo sugadinti stalai ir kiti baldai mokytojų užkandinėje.

Demokratų susirinkimas

ROSELAND.—9 Wardo Lietuvių Demokratų Klubas turėjo priešmetinį susirinkimą gruodžio 13 d. Visų Šventų par. salėje, 10806 S. Wabash ave.

Pasirodė, kad abudu vicepirmininkai serga: J. Pivorūnas turėjo operaciją, o J. Nadvaras, turįs skaudančias kojas, maža tegali vaikščioti. Pirm. S. Dambro perskaitė prašymą norinčių įstoti į klubą. 6 nauji nariai liko priimti. Parengimų komisija pranešė, kad svetainė paimta parengimui vasario 2 d. Išrinkti 6 delegatai Klubui atstovauti. Nutarta per 1950 metus atvykusius iš Vokietijos priimti į klubą be jokio įstojamo mokesčio, tiek vyrus, tiek ir moteris. Visi turi lygias teises, gali būti pilietis, ar ne, tiktai turi būti geras lietuvis, nes klubas susideda iš tikrų lietuvių ir Lietuvos reikalus remią savo darbais ir aukomis, ypač Lietuvos vadavimą iš raudonojo slibino nagų.

Išrinkta revizijos komisija knygoms patikrinti. Klubo narių tarpe pratinama draugiškumo: kai narys suserga, pasiunčiama jam draugiški lankytojai, kad suramintų, ir stengiamasi kaip nors jam padėti.

Valdybos sudėtis 1950 metas: pirm. S. Dambro, vicepirm. J. Žukauskas, nut. rašt. M. Šimkus, fin. rašt. B. Liutkevičia, kasininkas A. Bubelis, kasos globėjai A. Laurutanas ir M. Barniškienė, maršalka A. Labžentis, korespondentai B. Barniškis ir A. Pivorūnas.

Klubas gana gerai veikė kelerius metus, nesustos dirbęs ir 1950 metais.

B. Barniškis.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

CHAS. URNICH—KAZYS URNIKAS. Per mane galite nusipirkti išsimainyti arba parduoti bet kokį namą pelningiau, geriau ir teisingai. Taupykite pinigą. Inšiurinu viską, apsaugos patarimai veltui. Notary Public. Parūpinu morgičius mažiausiais iškaščias. Teisingas patarnavimas. 2500 W. 63rd St., 2 lubos, PRospect 6-6025.

6 KAMBARIŲ mūrinis bungalow. 4 kambarių butas pogrindy. Garažas. Automatiškas alyva šildymas. Vandens šildytuvas. Venetian blinds. Langai nuo šalčio ir sieteliai. $16,000. Savininkas. HIlltop 5-1650.

SPORTAS

* * *

Naujas "Grandies" laimėjimas

1950 metus "Grandies" krepšininkai pradėjo sėkmingai įrašydami į savo veiklos lapą laimėjimą Chicagos "Davis Square" lygos pirmenybėse.

Š. m. sausio m. 3 d. "Grandis" žaidė ketvirtąsias šių metų pirmenybių rungtynes. Šiuo kartu varžovas aikštėjė buvo "Wildcats" komanda. Kadangi "Wildcat's" yra viena pajėgesnių šiose pirmenybėse dalyvaujančių komandų, todėl daugelio buvo abejojama dėl grandiečių laimėjimo. Atrodė, kad jaunuieji lietuviukai turi pralaimėti. Į aikštę "Wildcat's" komanda išėjo pilna pasitikėjimo, o mūsiškiai — kovoti iki paskutiniųjų. Yra sakoma: aikštėje visada yra du krepšiai, o sviedinys apskritas ir krenta į abudu krepšiu. Taip buvo ir šį kartą.

Pradedamas žaidimas. Kamuolį perima "Wildcat's" ir padiktuoja lėtą žaidimą. Mūsiškiai priima. Pasikeičiama eile metimų, tačiau nesėkmingai. Po penkių žaidimo minučių lentoje pasekmė 0:0. Šeštoje minutėje pavyksta prasmukti Traškai, ir štai pasekmė 2:0 "Grandies" naudai. Ir vėl Bliūdžiaus ir Kalvaičio metimui. Veda "Grandis". Žaidimo iniciatyvą perima mūsiškiai, o "Wildcat's" stengiasi tik pasekme švelninti tolimais metimais, kas jiems iš dalies ir pavyksta. Kėlinys baigiamas 20:13 "Grandies" naudai.

Antrame kėlinyje pradžioje vaizdas nesikeičia. Grandiečiai, įgavę savimi pasitikėjimo, veda lėtą žaidimą, kartais net per daug jau nerūpestingą, ko pasėkoje "Wildcat's" kėlio viduryje bendrą pasekmę veik išlygina. Rezultatas 32:31. Ir štai iš lėto ir apgalvoto žaidimo išsivysto audringa kova dėl kiekvieno kamuolio. Prasidėjo kova dėl pergalės. Kamuolys dažnai lanko abejus krepšius, tačiau be sėkmės. Iki kėlinio ir rungtynių galo lieka tik penkios minutės. Pagaliau grandiečiams pavyksta. Meta Traška — "sėdi", pavyksta Bliūdžiui ir Blaukui metimai, taip ir užtikrinamas "Grandžiai" laimėjimas. Rungtynės baigiamos pelnytu "Grandies" laimėjimu 42:36.

"Grandyje" žaidė ir krepšinį įmetė: Kikilas 10, Traška 15, Bliūdžius 8, Kalvaitis 4, Blaukus 5, Puodžiūnas.

Baigiant tenka paminėti, kad iki šiol bendroje pirmenybių lentelėje "Grandis" su 3:1 taškais stovi antroje vietoje. Sekančios rungtynės įvyks sausio mėn. 10 d. 9 val. vak.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

3 Dirbantieji suaugę ir 13 metų mergatė, būtinai reikalinga 5 arba 6 kamb. apartmentas į pietus nuo 79-tos arba į vakarus. Telefonuokite: ATlantic 5-6845, po 7 vakare.

DESPERATIŠKAI reikalinga 5-6 kambarių apartmentas. 3 suaugę ir 7 metų mergaitė. Priduos gerus paliudymus. Malonėkite pašaukti: WA 5-8617.

PRAŠOME! Medikalė pora desperatiškai reikalinga 3—4 kambarių nefurnišiuotą apartmentą. Neturi jokių naminių gyvulių bei vaikų. Išfurnišiuos patys. Paliudymas. GRovehill 6-8533.

4 Suaugusiems desperatiškai reikalinga 6 kambarių nefurnišiuoto apartmento, šaurinėje miesto daly. Užmokės už 6 mėn. rendą iš anksto. Tel. EA 7-1347.

PRAŠAU! 5 metų vaikas ir šeima desperatiškai reikalingi 4—5 kambarių nefurnišiuotų. Pageidaujama šildomus. Telefonuokite bile laiku: HU 6-1927.

PUSAMŽIAI porai reikia 3½—4 kamb. nefurnišiuoto apart., šildomų. Nėra vaikų bei naminių gyvulių. 9 metai po dabartiniu adresu. Tel. LI 9-7354.

3 ASMENŲ išsiskirsčiusi šeima, ieško 4—5 kambarių nefurnišiuoto buto. Neturi nei vaikų, nė gyvulių. Telefonuokite KEdzie 3-8658.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

GRAŽŪS kambariai dabar išrenduojami merginoms arba porai. $7 į savaitę ir aukščiau. 416 Barry Ave. LIncoln 9-8854.

MISCELLANEOUS
Įvairus

100 TRAILER HOMES pardavimui. 400—4000 mokėkite kaip nuomą. Banko išsimokėjimais. 5027 W. MADISON.

TRANSPORTATION
Kelionė

GREITAS, MANDAGUS TAKSI PATARNAVIMAS

Automobiliai pilnai apdrausti.
Telefonuokite
FRontier 4-6711
24 valandų patarnavimas

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERN, arti 43rd ir Lake Park, 15 metų biznyje. Muzikos dėžutė apmoka nuomą ir elektrą. Šešių metų lysas, renda $100 į mėnesį. Grynai atneša $1,000 į mėnesį. Kaina $10,000 arba mainys. Equity Management Corp., 1432 W. 79th Street. Tel. RAdcliffe 3-4900.

SANDVIČIŲ krautuvė, pirmos rūšies stainless steel įrengimas. Vertės $50,000, parduos už $20,000. Savininkas mirė. Dienos biznio $320. Geros sąlygos. Kompton Co., 800 N. Clark St. SUperior 7-7137.

Vaikų drabužių kraut. Įsteigta 10 metų. Geriausia Albany Pk. vieta. Parduos su arba be stako. Nauji įrengimai. KEystone 9-8449 arba EDgewater 4-1940.

HAMBURGŲ VALGYKLA
moderniška.
Turi būti tuoj parduota.
Tel. ES 8-9891.

TAVERNA IR SVETAINĖ
Televizija. Pilnai įrengta.
Geriausias pasiūlymas nupirks.
John Schultz, HU 6-9595.

DAIRY DELL
Delicatessen—pieno produktai
10' Refrig. counter-naujos svarstykl.
Candy counter-lentynos-daug prek.
Gyvenimui kambariai. CO. 7-3050.

DENTAL PRACTICE
Geriausioj Chicagos apylinkėje
Recept-lab. dark room. Bus office
Pilnai įrengta—22 metų praktikos.
Geriausia pasiūla paims.
Vakare Stanley 5189 J.
Dienomis — Hinsdale 3102.

CICEROJ —Taverna pardavimui. Televizija, įrengimai. Lietuvių apgyventa, 4 kambariai užpakaly.
1334 So. 49th Court
Olympic 9079.

GROSERNĖ. Elektrinis įrengimas. Daroma biznio per $1,000 į mėnesį. 4 kambarių apartmentas. Garu šildoma. Geras lysas. $2,500. Išmokėjimais. Vertas daug daugiau.
CHAS. G. VOELKER
325 East 75th Street.

GROSERNĖ. Daroma bznio per $1,500 į mėnesį. 4 kambariai, maudynė. Garu šildoma. Ilgam laikui lysas. $3,500. Išmokėjimais.
CHAS. G. VOELKER
1847 W. Marquette Rd.

PRAŠOMA ATSILIEPTI P. BABICKAITĖ

Panelė G. Babickaitė iš Wurzburgo stovyklos, prašoma skubiai paskambinti Stasiui Pilkai iš ryto iki 11 val. tel. LAfayette 3-3955.

EMPLOYMENT SERVICE
Persamdymo patarnavimas

GORMAN EDWARD J.
Sanmdom namams darbininkus — vyrus ir moteris, vaikams slauges. Įsteigta 1915 m.
12 E. Cedar SUperior 7-4567
Gorman E. J. 12 E. Cedar. SU 7-5215

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA lietuvė našlė moteris prižiūrėti 3 vaikus. Kambarys, valgis ir maža alga.
HYde Park 3-9379.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

PUIKIAUSIA PROGA

Reikia telefonu pardavinėjimui ypatos, vyro ar moters. Praeities skelbimo ar telefonu pardavimo patyrimas pageidaujamas, bet nereikalingas. Turi kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai. Alga ir bonusas duoda puikią progą užsidirbti gerą užmokestį. Nuolatinis, 5 dienas savaitėje darbas. Dėl pasikalbėjimo telefonuokite:

FRANKLIN 2-2770.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

BUČERYS ieško darbo. Šaukite: PETE, YARDS 7-0155.

IEŠKO darbo kaipo antrarankis kepėjas. PUllman 5-5444.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

PAMATYKIT NAUJUS

1950

OLDSMOBILES

• 76
• 88
• 98

MAY MOTORS SALES,

ant 69-tos gatvės

Vienas blokas į Rytus nuo South Park Avenue.

A. & C.
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS
VARTOTŲ KARŲ
VISUOMET

1936's iki 1950's
$50 IR AUKŠČIAU

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales
816-20 W. 35th Street

REPAIRS—IN GENERAL
Įvairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų.
Matykite mus pirma pirkimo.
Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kaina nuo $15. Ateikite į mūsų įstaigą ir pamatykite patys
Mes paimsime jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REpublic 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

A. L. D. D. NARIAI

Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WAterfall 8-3060.
Priima kasdien nuo 9-11 val. ryto, o antradieniais ir ketvirtadieniais taip pat nuo 7-9 val. vakare.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187.

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Trečiadienais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PUllman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutniai telefonai,
Šaukit MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(netoli Sacramento Ave.)
2951 WEST 63rd STREET
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad., 1:30—4: 7—9 vakare
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Resid. Tel.: VIrginia 7-2421

Ofiso tel.: YArds 7-1166.
Rezid. tel.: DAnube 6-1126.
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
(kampas Halsted ir 35-tos gatvės,
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 vak. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; ketvirtad. ir priešpiet tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St
Tel. HUdson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta

Ofiso ir Namų Tel. GRovehill 6-1800
DR. WALTER J KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas
6925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Kruka
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LAfayette 3-3210
Val. pirm., antrad., ketv. 12—2:30 ir 6—9 vak., penkt. ir šešt. 12:-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antrad., ir ketv. 3—5 v. v. trečiad. penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

Dr. J. W. Kadzewick
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 West 63rd Street
VALANDOS: Susitarus — nuo 2:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 vakare išskiriant trečiad. ir šeštad. vakare
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-5217
Rezid. Telefonas: HIltop 5-2626

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas dien, išskiriant treč., šeštad. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1327
Rezid. Telefonas: HEmlock 4-5535

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIENOSE

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CAlumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadien. nuo 10 val. iki 12 dieną

Akių Specialistai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas.

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto ki 8 v. v
Seredomis uždaryta, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyje atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373.

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien
Trečiadienį popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas ir
Lęšių Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5—4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien, išskiriant ketvirtadienį šešt. 11—3.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių ryrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel—nieko nekainuos.
Antras aukštas.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street
alandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. MICHEL

OPTOMETRISTAS
Silpnos ir pažeistos akys turi būti tuojau pataisytos
Akių silpnumas yra gamtos pasarga, Vartojimas kreivų ir nepritaikintų akinių, nėra sveika jūsų nervams arba akims. Šis patarnavimas veltui. **jos turi būti tuojau prižiūrėtos.**
Dr. A. Michel visiškai išegzaminuos jūsų akis, paaiškins ir patars jums apie jūsų matymo problemas.
Kreivas akis pataisoma.
Akiniai rūpestingai pritaikomi.
3201 WEST 63rd STREET
Pietvakarų kamp. 63rd ir Kedzie.
antras aukštas
Telefonas: WAlbrook 5-6118.
Ofisas atdaras kasdien 9:30 val. ryto.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ ROVIŲ ŽMONĖS. DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"